

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Dr. Franc Windischer:

Po zbežanem svetu

Za širši svet kar nepričakovano začenja preloz visoke konjunkturo v Ameriki jeseni leta 1929. Ogromna potreba denarja za investicije in kratkoročne posle, ponajveč spekulativne, je zvalila prejšnja leta mobilni kapital čez morje v Ameriko. Mnogo tega denarja se vrača v Evropo, v Anglijo in v Nemčijo, ko začne padati vode visokih obresti. Zlate zaloge v Ameriki so se tisti čas kopičile. V teh nabirkih zlata so mnogi iskali poglavitni razlog za neugodni položaj na starem kontinentu. Po prvomu konjunkturo v Ameriki začenja hitro padanje obrestne mere. Že leta 1930 narašča razpoložnina v Evropi. Na denarnem trgu preoblikuje, na kapitalnem trgu stiska. Tekom leta 1930 začenja stresati gospodarstvo depresija v deželah z veliko industrialnostjo. Blago zastaja, obratovanje omejuje. Posledice se kažejo v naraščanju brezposelnosti v Nemčiji, Ameriki, Italiji in tudi v severnih državah. Rusija se tekem leta 1930 mogočno oglasa s surovinami, fabrikati in agrarnimi produkti. Njene ponudbe pritiskajo na cene in vzemirajo blagovne trge po vsem svetu. Kreditno preoblikuje, pretirana izpolnitev in prenegla dopolnitev fabriških naprav rodi ogromne ponudbe, ki segajo preko konsumne sile. Nasilno zadrževanje konsumna v Rusiji tako glede živil kakor glede oblačilnih predmetov, na drugi strani pa nemiri v Aziji, predvsem na Kitajskem, nadalje bojkotno gibanje v Indiji srdito učinkuje na prodajo blaga. So to usodne zapornice in strašne ograje za produkcijo in kupčijo. Dosti ugodna letina leta 1930 v žitu naleti na močno skrčen konsum. Hitro padajo cene, pa padajoča nagibnost v pomnoženi meri prehaja v leto 1931. Od jeseni leta 1930 preko zime se položaj ostri, delo krčijo, obrestna mera pada, cene efektov drže hitro navzdol. Kritičen položaj, ki je nastal prvotno v najhujših industrialnih državah, se širi po vsem svetu.

Prehod v leto 1931 je že močno v znamenju splošne svetovne krize, vendar se sme zapisati, da je tekem leta 1930 in neko dobo po novem letu položaj v nekaterih državah relativno dosti ugoden. Taka omemba velja zlasti za Francijo, pa tudi za Češkoslovaško in za našo državo. Francoz je varčen, skrben gospodar, previden in preudaren v naloganju, še bolj pa, kadar posoja. Vse premalo ga poznamo. »Drugod zidajo palače, pri nas mesece preudarjamo, ali naj prebelimo šolo,« piše francoski kroničar. Razen v Ameriki opažamo osebno v Franciji zadnja leta dosledno prizadevanje, da zbira zlato. Poltlačnost v gospodarstvu se jasno izraža v prometu tako na železnica kakor v morskem in rečni plovi. Dejansko so ob začetku spomladi leta 1931 že dani v zametek momenti, ki pozneje proti sredi leta 1931 privedejo do očitnega izbruha svetovne krize v produkciji, kupčiji, v transportu vseh vrst in končno v denarstvu. Zanimanje za efekte stalno pada. Gotovina in razpoložnina je adut. Kadar pa imajo zbežanci gotovino, se mučijo s preudarjanjem, kam ž njo. Denar in kapital se umikata vezem. Prodajajo vrednostne papirje produkcijskih obratov in transportnih, lju-bezen do substančnih vrednosti gineva. Zaradi slabih izgledov v bližnji bodočnosti prodajajo za slepo ceno delnice in zadolžnice. Kaj bi rekli o kmetu, ki bi zavrzel grunt zaradi ene slabe letine? Optimističnega naziranja, podjetniške energije je vedno manj. Tupatam se potaže še kak poskus in nalet, da se oživi zanimanje za efekte, toda kratki dvigi hitro končajo; skoraj dosledno gre pot navzdol. Razdorni proces rablja celo gospodarsko egrodoje. Nemir in cagavost je v podjetniškem svetu, vera in zaupanje peša, novih podjetij skoraj ni, dočim obstoječa omejujejo, ker ni naročil in kupev, pritisk na trgu surovin je silno močen, zaloge se nabirajo, prodaj je malo, pa hitro napreduje rušenje cen v toliki meri, da za mnoge obrate produkcija ni več izplačljiva. Povezanost celokupnega gospodarstva je vedno očitnejša, redke so stroke, ki še kljubujejo depresiji. Na efektnih trgih nastaja padanje cen državnih in drugih javnih obligacij. Vidimo preobremenitev efektnega trga po razbesceni podjetnosti, ki je užugana. Silne množine zadolžnic, ki so nastale, ne najdejo več kupovalcev. Položaj v gospodarstvu sigurno slabša okolnost, da se po čudovito razviti poročevalni službi, ki objavlja gospodarske nesreče, jača že itak pesimistično razpoloženje. Sredi teh dogodkov stoji Nemčija, kjer se je po bankrotu valute leta 1923 začelo ne samo po privatnih podjetjih, ampak tudi po javni roki v premožnosti meri investirati ne samo v industriji, ampak tudi za ceste, železnice, pomožne naprave in za olepšavo.

Razen dolga, ki ga nalaga vojna odškodnina in reparacije, prihajajo v Nemčiji v poštev tudi druge vrste krediti, ki grede v mogočne milijarde. So to na eni strani dolgoročno posojila, ki so bila dana raznim javnim rokam, razen tega pa mogočno število kratkoročnih kreditov, ki so bili dani Nemčiji od raznih strani predvsem od Amerike in Anglije tekem zadnjih let. Čez morje se je vrnilo po posredovanju mnogo denarja v Nemčijo. Bila so to posojila, dana sicer na kratke roke, pa so bila vedno zopet podaljšana, tako da so se strdila vala ineti. Ta denar, zaupan na kratke roke, pa vsled podaljševanja za debele obresti zadrževan v Nemčiji, se ni samo porabil za kupčijske kredite kratkoročno, marveč so se s takim denarjem zidale naprave, ki so bile včasih donosne, včasih mrtve. Na ta način se je denar seveda zabil in ga na poziv ni bilo kar tako mogoče vračati. Kaj leži v tem: ali premišljena namera in sistem, ali pa predrzno zaupanje v stalnost kratkih kreditov? O tem so mnenja različna. Dejstvo je, da je bilo v Nemčijo zadnjih šest let tako v industrijah kakor v drugih napravah zazidano silno veliko denarja in da je

Delo na sporazumu med Francijo in Anglijo

Reparacijska konferenca se ne začne, preden se Francija in Anglija popolnoma ne zedinita

Pariz, 29. dec. tg. Francosko-angleški razgovori za reparacijsko konferenco so se včeraj nadaljevali. Sestala sta se francoski poslanik v Londonu in angleški zunanji minister Simon. Kakor se čuje v Parizu, sta se pogovarjala predvsem za termin reparacijske konference. Francoski ministrski predsednik Laval je sporočil željo, naj bi se z ozirom na sestanek francoske zbornice odgodila konferenca vlad za reparacije za par dni, ker bi sicer ne mogel zapustiti Pariza. Če bodo ustregli francoski želji, potem se konferenca ne bo začela med 15. in 18. januarjem, temveč med 23. in 25. januarjem. Kje se bo konferenca sestala, pa še ni dogovorjeno. Razen Haaga se večkrat imenuje tudi mesto Lausanne.

London, 29. dec. tg. Glede pariškega demantija o sestanku Mac Donalda z Lavalom se čuje, da je Mac Donald povabil Lavala s privatnim pismom nekoliko pred božičnimi prazniki. Sestanek obeh državnikov bo najbrže šele neposredno pred začetkom konference vlad. V Londonu predlagajo sedaj za kraj konference Lausanne, ker je blizu Zeneve, kjer se bo takoj potem začela mednarodna reparacijska konferenca. Francoski poslanik se je včeraj dopoldne zglasil v Foreign Officeu radi te konference. Tudi Mac Donald bo svoj dopust, ki ga je nameraval imeti do 12. januarja, radi ujnih poslov skrajšal.

Pariz, 29. dec. tg. »Echo de Paris« javlja, da je Mac Donaldovo pismo, ki ga je pisal Lavalu, dolgo dve strani in četrt, pisano s strojem. »Petit Parisien« doznava, da Mac Donald v tem pismu razpravlja o potrebi, da se Francija in Anglija sporazumeta radi prosperitete Evrope. »Matine« pa navštevja še celo vrsto tehničnih in političnih težav, radi katerih je dvomljivo, ali bodo v četrtki na seji ministrskega sveta že mogli staviti potrebne predloge. Razen tega se smatra, da se je vlada odločila, da ne bo določila nobenega definitivnega termina za mednarodno konferenco, dokler se ne konča berlinska konferenca za moratorij. Finančni minister Flandin, ki je šele včeraj končal svoje razgovore s francoskim zastopnikom Ristom v Baslu, najbrže ne bo mogel predložiti ministrskemu svetu predlogov za reparacijsko konferenco prej, kakor prihodnji teden. Šele potem, ko bo ministrski svet končal svoje delo, bo mogla Francija sporočiti Angliji svoje odločitve in šele potem bo mogoče govoriti o angleško-francoskem sporazumu. »Echo de Paris« govori o tajinstvenem potovanju finančnega ministra Flandina pred mesecem dni v London in spravlja to v zvezo z Mac Donaldovim pismom, češ da je Mac Donald že leta 1924., v času, ko je bilo zasedeno Porurje, pisal pismo Poincarreju, ki je bilo prvi povod za imenovanje strokovnjškega odbora, kateri je potem ustvaril novo ureditev Dawesovega načrta.

Haag, 29. dec. AA. Nizozemski zastopnik v posvetovalnem odboru mednarodne reparacijske banke G. Collijn je dal novinarjem izjavo. G. Collijn pravi v tej izjavi, da sedanja gospodarska kriza ni posledica Youngovega načrta. Pač pa je nemško vprašanje važno za ves svet in je deloma povzročilo finančno paralizno sedanjosti. Zato je treba in vprašanja rešiti s širšega stališča. Proti osnovni tezi so bile iznesene kritike. Ta dvojnega mnenja so tudi zabeležena v poročilu. Jasno je, da so zastopniki raznih držav zagovarjali razna stališča. Kdor prečita poročilo, bo spoznal, da bi utegnula nadaljna nemška plačila reparacij poslabšati finančni položaj sveta. Kdor bi rešil Nemčijo teh plačil, bi opravil polovično delo, ker je treba olajšati položaj tudi onim državam, ki so napram Nemčiji upnice, napram Združenim državam pa

malokje država, ki bi bila po svojih novih napravah in zgradbah vseh vrst tako na višku kakor Nemčija. Izhaja vprašanje, ali je mogoče kredite vrniti in istočasno plačevati reparacije ali pa je treba eno ali drugo plačilo odložiti. Vprašanje je postalo aktualno letošnje poletje. Nemci so že prej vedno dopovedovali, da so pri koncu s plačilno zmoglostjo, toda svet jim tega ni verjel, osobito ne, ker se je držala in se drži aktivna trgovinska bilanca Nemčije celo v kritičnem času.

Vozel je presekati Američan Hoover, ko je dejal, da Nemčija res ne more plačati. Prišlo je do enoletne odgoditve reparacij, ki so tudi našo jugoslovansko gospodarstvo v živo zadele. Prišlo je po vojni v navado, da se je Ameriki rado verjelo in celo preveč. Tudi obudovanje in sklicevanje na njene prednosti, osobito glede ljudi, ki služijo, je šlo predaleč. Ob tem ameriškem alarmu je svet izgubil zaupanje. Kar naj bi dalo mir, je vzbudilo vihar nezaupanja. Naenkrat so upniki izpregledali in je začelo odpovedovanje Nemčiji zaupnega denarja na debelo. Prišlo se potem težave z nemškimi velikimi bankami in drugimi denarnimi zavodi. Vlada je v strahu za nemško valuto posegla vmes. Držala je za vsako ceno ob visoki diskontni meri valuto. Prišlo pa je do trde omejitve plačil v inozemstvo. Stroge so postale gosposke za terjatve in plačila sredstva inozemskega izvora. Položaj na Nemškem je slabo vplival na razmere v Angliji, kjer je naenkrat nepričakovano prišlo do

dolžnice. Najboljša rešitev bi bila v tem, da se urede meddržavni dolgovi tako, da bi ta ureditev upoštevala sedanji položaj Nemčije. Taka ureditev je pač nujna že zaradi izpodkopane zaupanja v mednarodnih finančnih krogih. Odbor, ki je proučil položaj Nemčije, zato apelira na ves svet,

Vojni dolgovi naj se črtajo!

Berlin, 29. decembra. AA. »Berliner Tageblatt« pravi o poročilu posvetovalnega odbora mednarodne reparacijske banke tole:

Politične dolgove bo treba prilagoditi sedanjemu položaju tako, da se črtajo ali da se odlože za nedoločen čas. To poslednje bi pomenilo, da se ti dolgovi popolnoma ukinejo.

V obeh slučajih pa nevarnost, ki preti Nem-

naj bi se ziružil pri skupnem gospodarskem in finančnem delu.

G. Collijn je naposled pristavil, da bo morala reparacijska konferenca premostiti hude težkobe in da bo dolžnost odgovornih vlad, da olajšajo položaj Evrope in s tem vsega sveta.

Povratek kralja in kraljice iz Pariza

Belgrad, 29. decembra. AA. Nj. Vel. kralj in kraljica sta danes ob 10 dopoldne prispela v spremstvu Nj. Vis. kneza Pavla in kneginje Olge na povratku iz Pariza v Belgrad.

Belgrad, 29. dec. I. Danes dopoldne ob 9 se je pripeljal Nj. Vel. kralj s kraljico Marijo iz Pariza, kjer se je mudil 10 dni. Na belgradskem kolodvoru se je zbrala velika množica, ki je že v ranih urah napolnila vse prostore, da pozdravi vladarja ob njegovem povratku. V notranjosti kolodvora na peron so bile pripuščene samo oficijelne osebnosti, ki so začele prihajati že ob pol 10. Iz prvega vagona je naprej stopila kraljica Marija, vsa sveža in razpoložna kljub dolgotrajnemu in napornemu potovanju. V njenem spremstvu se je nahajala kneginja Olga. Za njo se je pojavil kralj Aleksander, oblečen v generalsko uniformo. V njegovem spremstvu se je nahajal minister dvora general Jeftić

ter generalni inspektor francoske železniške skupine PLM (Paris-Lion-Méditerranée). Vladarsko dvojico je prvo pozdravil predsednik vlade Peter Živković, za njim pa so prispeli tudi ostali člani vlade ter voščili kralju in kraljici dobrodošlico v prestolico. Dvorne dame z go. Srskičevo na čelu so obkobile kraljico Marijo ter ji podarile krasen šopek cvetja. Kralj in kraljica sta ostala v daljšem razgovoru z različnimi osebnostmi. Posebno pozornost je vzbudila prisrčnost, s katero se je vladar razgovarjal s prometnim ministrom Radivojevičem ter s svojim prvim adjutantom Ječmeničem. Občinstvo, ki se je v gostih vrstah zbralo pred kolodvorom, je spoštljivo pozdravljalo vladarja in kraljico, ki sta se v odprtem avtomobilu odpeljala v dvor. Popoldne je Nj. Vel. kralj sprejel nekatere odlične osebnosti.

Gandi napoveduje novo vojno za svobodo

MacDonald svari nacionaliste

London, 29. dec. Z. Po odhodu Gandhija v Bombay je ogromna množica Indijcev pozno v noč manifestirala pred njegovim stanovanjem. Ker je bil v ponedeljek dan Gandhijevega molčanja je pri odhodu Gandhi pozdravljali množico le z nasmehom. Vse ulice so bile polne ljudstva, tako, da se je moral promet popolnoma ustaviti. Kakor poročajo listi, je Gandhija pričakovalo najmanj 500.000 moških in žena. Okrog polnoči je Gandhi prekinil molčanje in začel govoriti, ter obrazložil narodu sedanjo situacijo. V svojem govoru je pozval narod na veliko borbo. Če bo borba neizbežna, je rekel Gandhi, Vas bom pozval, da se pripravite na vse. Jaz ne bom odstopil od svojega namena, skušal bom rešiti narod od nove velike preizkušnje, toda če bodo izgubljene vse nade, vas bom moral pozvati, da prinesete največje žrtve, kajti od vas bom zahteval velike napore. Dosedaj smo se obvladovali, toda situacija zahteva, da storimo energične korake. Pri zadnjem sporu smo prenašali udarce palic. Pri eventualnem prihodnjem sporu, pa bomo izpostavljeni streljanju. Pripravljeni moramo biti torej, da združimo vojno, in da doprinesemo največje žrtve za blagor domovine. Nato je imel Gandhi sestanek s člani eksekutivnega odbora vseindijskega kongresa. Na tem sestanku je navzočim članom podal poročilo o svojem delu v Londonu, ter je med drugim izjavil, da mu njegov ponos ni dopuščal, da obljubi še nadaljnje sodelovanje s sedanjo indijsko vlado, ker je uvedla posebne ukrepe v Bengaliji in v severozapadni Indiji.

Srčno bi bilo za indijski narod, je rekel Gandhi, če bi ponudili sodelovanje vladi preje, nego bi vsaj en žarek svetlosti razbil današnje strašno stanje. Trudili bi se bomo, da nam vlada da priliko za pogajanja, da preprečimo težke dogodke.

London, 29. dec. AA. Ministrski predsednik Mac Donald, ki je na božičnih počitnicah v Lossiemouthu, se je včeraj izrazil v razgovoru z novinarji o nemirih v Indiji.

Dejal je, da je položaj obžalovanja vreden. Zelo hudo je, da so v času, ko je sedanja vlada dala vedno dokazov kakor vse prejšnje vlade, da spoznavamo z indskimi voditelji prizna Indiji svobodo, pristaši nasilja in neredov sporazum odklonili.

Ljudje in društva, ki so delala več let za osvoboditev Indije, se morajo pridružiti mnenju vlade, da ti krogi ne zastopajo zapostavljene in zatirane Indije, ki se bori za svojo svobodo, temveč, da predstavljajo škodljivo gibanje, ki ovira napredek Indije.

Vsak indski prebivalec, ki je v skrbeh za svojo domovino mora priznati, da zadnji dogodki ne predstavljajo osvobodilnega duha in da so škodljivi.

Austrija ne dobi posojila

Dunaj, 29. dec. Z. Finančni minister Weidenhoffer bo po novem letu najbrže odpotoval v Zenevo, kjer bo sodeloval pri razpravah finančnega odbora Zveze narodov. Na dnevnem redu je vprašanje deviznega prometa avstrijske Narodne banke, katerega bi morala Avstrija odpreti v prvi polovici meseca januarja. Avstrija bo skušala doseči odgoditev, kar je že Narodna banka zagotovila. Nobenega izgleda ni, da bi Avstrija dobila zahtevano posojilo od mednarodne reparacijske banke v znesku 60 milj. šilingov. Na to posojilo Avstrija skoraj ne more računati. Razpravljalo se bo tudi vprašanje državne garancije za Kreditni zavod. Avstrija se bo trudila, da to garancijo čimbolj omeji.

Notranje posojilo v Bolgariji

Belgrad, 29. dec. I. Iz Solije poročajo, da se je bolgarska vlada slednjim vendarle odločila, da apelira na narod za podpisanje notranjega posojila. Baje je ta odločitev postala potrebna radi tega, ker so vsa prizadevanja bolgarske vlade, da bi dobila posojilo, ostala brezuspešna. Posojilo bo razpisano takoj v začetku novega leta in ima namen uravnovešiti državni proračun.

Poplave v Ameriki

Newyork, 29. dec. Z. Iz Memphisa poročajo, da je reka Mississippi podrla nasipe in poplavila široka področja v približni izmeri 1000 ha. Ogroženo je 250.000 oseb. Oblasti so ukrenile vse potrebno in zadržale nasip toliko časa, da so ogroženci prispeli na varno mesto.

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno oblačno in milo vreme s padavinami (dež)

Snovanje podonavskega gospodarskega bloka

Belgrad, 29. dec. I. V tujakšjih diplomatskih krogih se ne prikriva, da so božične izjave češko-slovaškega zunanjskega ministra dr. Beneša ter bivšega predsed. madjarske vlade dr. Bethlena vzbudile v vsej srednji Evropi živahno zanimanje. Nekatere so celo presenetile. Akoravno se je pričakovalo, da bo prej ali slej prišlo do nekega sporazuma, je vendarle prevladovalo mnenje, da češko-slovaška in madjarska vlada ne bosta stopili z jasnimi izjavami pred zasedanje Zveze narodov, ker bi se razni državniki o tem vprašanju še posvetovali. Kakor stoji stvar danes, izgleda, da se je obema vladama posrečilo prikriti pogajanja, ki so se vršila v Parizu že delj časa in, katere je v imenu Madjarske vodil bivši notranji minister dr. Gratz. Francija je očitno pristala na to zamisel, katero je v »Tempsu« oficiozno pozdravila kot staro znanko, ter je čestitala državnikom, sicer

malo pozno, vendar ne prepozno, da naj bi jo uredili. Ni še popolnoma jasno, katere države se bodo udeležile gospodarskega prdiranja, katerega napovedujeta Češko-slovaška in Madjarska. Dozdeva se, da bosta za enkrat ustvarili gospodarsko skupnost samo ti dve državi in da bodo šele pozneje vabljene tudi druge države srednje Evrope, da se ji pridružijo.

Prva na vrsti bo baje Avstrija, ki se je tudi že poluradno pogajala v Budimpešti in v Pragi. Glede Romunije se mora pripomniti, da ni preveč navdušena za podonavsko gospodarsko zvezo, za katero obstojajo v romunski prestolnici zelo močni vplivi in bi Romunija raje videla, da bi se nova grupacija vršila s sodelovanjem Nemčije. Tudi Jugoslavija bo brez dvoma povabljena, da se pridruži načrtu dr. Beneša. V tem slučaju bi bilo pričakovati, da se bodo v prvih dneh novega leta začela

široka pogajanja z Madjarsko, ki bodo imela namen odstraniti vse sporne točke med obema državama. Po mnenju tujakšjih krogov bo pa potrebno še veliko podrobnejša dela in temeljitih pogajanj, preden bo mogoče misliti na končno vresničenje podonavskega bloka. Dozdeva se pa splošno, da bo svetovna gospodarska kriza in razne socialne perspektive, katere gospodarsko krizo ravno ustvarjajo, v veliki meri pripomogle k temu, da se gospodarskim problemom posveča večja pozornost, kakor pa političnim. Podonavski gospodarski blok pa je v prvi vrsti gospodarskega značaja. Na Madjarskem poslanstvu so zelo rezervirani, vendar pa ne izključujejo možnosti, da se po novem letu povrne na vlado grof Bethlen, tako, da bo on izvedel politiko zblizanja Madjarske z ostalimi državami Srednje Evrope.

Pred novim klanjem v Mandžuriji Japonci pripravljajo novo ofenzivo. - Kitajci se bodo branili

London, 29. dec. Poročila o razvoju dogodkov v Mandžuriji, ki prihajajo iz Nankinga in Tokia, si med seboj povsem nasprotujejo. Vesti iz japonskega vira govorijo o mrzličnih pripravah kitajskih generalov v Činčovu in okolici za napad, medtem ko poročila iz Nankinga prikazujejo Japonce kot napadalce. Gotovo je, da je položaj vnovič silno napet in da je pričakovati v najkrajšem času japonsko ofenzivo proti Činčovu, kjer so zbrane čete generalov Čansuljana in Junčena.

Da namerava Japonska zasedati vso Mandžurijo, izvešči tisti del, ki se smatra za rusko interesno sfero, je razvidno že iz zadnje note, ki so jo izročili v nedeljo japonski poslanci vladam v Parizu, Londonu in Washingtonu. Japonska vlada sicer zatrjuje, da je bil namen Japonske samo napraviti red v Mandžuriji, toda na drugi strani obdolžuje kitajske redne vojaške čete, da operirajo skupno s kitajskimi banditi in da zdaj pripravljajo skupen protinapad iz Činčova. Očitno se hoče japonska vlada s to obdolžitvijo diplomatsko zavaruovati glede svoje nove ofenzive proti Činčovu, ki jo ima v načrtu; saj zatrjuje nota, da ne more Japonska prevzeti odgovornosti za posledice, ki bi jih imela nadaljnja japonska obrambna akcija. Končno izraža japonska vlada upanje, da bo ves svet priznal dobro voljo Japonske, ki hoče spoštovati obstoječe mednarodne pogodbe.

Japonska izkrcava sveže čete v Mandžuriji, da okrepi svoje pestojanke. V mestu Simnia južno od Mukdena je bilo proglašeno obsedeno stanje in japonske čete pričakujejo novega ojačenja. Vse japonske postojanke ob železnici Mukden—Angtung se bodo okrepile. Kitajske tolpe so baje vdrle v mesto Fengvangčang na progji Mukden—Angtung in vse telefonske in brzojavne zveze z mestom so prekinjene.

Japonska vlada je sklenila odposlati zapet eno brigado s Koreje v Mandžurijo. Japonski listi de-

stavljajo k temu sklepu vesti, da so v bližini Tjenčvanta (okoli 140 km južno od Mukdena) kitajske tolpe napadle japonske čete. Bitka traja že več dni.

Glede taktike kitajske armade so poročila iz Nankinga prvotno zagotavljala, da se namerava Čansuljan, ki je že pred dnevi v spremstvu generala Junčena odpotoval iz Činčova v Peking, umakniti s svojimi četami za kitajski zid. General Junčen, ki je znan kot hud nasprotnik Japoncev, bi se po prvih vestih niti ne smel več vrniti v Činčov. V tem smislu so se prvotno vršila posvetovanja med kitajskimi generali in predstavniki nankinske vlade v Pekingju. Toda pod pritiskom nacionalističnega gibanja, ki ga vodijo džaki, in pod vplivom vesti o najnovejših japonskih pripravah za novo ofenzivo se je izvršil odbor kuomintang odločil za ofenzivno obrambo proti Japoncem in kitajska vlada je generalu Čansuljanu brzojavno naročila, naj ukrene vse potrebno za obrambo Činčova. Čansuljanove čete so se postavile v bran protirajščim Japoncem. Posebno ob železnici Mukden—Angtung se je razvila prava gverilja. Kitajske tolpe so porušile na več krajih železnico in podre več mostov. Četa tisoč kitajskih vojakov se je pojavila v bližini reke Liao in je prerezala vse telefonske in brzojavne žice ter na več krajih razdrila železniško progjo. Tako govorijo poročila iz japonskega vira in jih radi tega sprejeti s precejšnjo rezervjo, ker so Japonci vsakrat, ko so nameravali preiti v ofenzivo, vrgli v svet podobna poročila o divjanju kitajskih banditov.

Med tem ko se diplomati v Ženevi, Parizu in Washingtonu pogajajo za zeleno mizo, nadaljujejo Japonci svoj osvojevalni pohod v Mandžuriji. Posebno živahno akcijo je razvilo njihovo letalstvo. Japonska letala se spuščajo daleč nad kitajsko ozemlje, ne da bi jih kdo mogel ovirati.

Ameriški protesti ne pomagajo

Washington, 29. dec. Ministrski predsednik japonske vlade Inukaj je na ponovne intervencije ameriškega poslanika glede oviranja ameriške trgovine v Mandžuriji od strani japonskih čel odgovoril, da je okupacija Mandžurije imela nujno za posledico poseg japonskih vojaških oblastev v trgovino. Nadalje zatrjuje Inukaj, da nima Japonska nikakor namena obdržati Mandžurijo, njen namen je samo, da napravi red v deželi in tako omogoči gospodarstvu in trgovini miren razvoj. Japonski generalni konzul v Mukdenu je dal inozemskim konzulom zagotovilo, da bodo japonska okupacijska oblastva izpolnila vse obveze prejšnje kitajske uprave napram inozemskim tvežkam. Prav tako bo Japonska tudi plačala škodo, ki so jo napravile inozemcem njene čete.

V tujakšjih diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da si hoče Japonska s temi zagotovili pridobiti naklonjenost Amerike. Šele zdaj se namreč z gotovostjo dozdeva, da je ameriški poslanik 1. decembra protestiral pri japonskem ministrskem predsedniku radi zlostavljanja ameriških trgovcev v Mukdenu po japonskih okupacijskih četah. Iz izjave, ki jo je čedal ministrski predsednik Inukaj inozemskim častnikarjem, je razvidno, da namerava japonska vlada izdati v odgovor na to ameriško intervencijo poseben komunik, v katerem bo zavzela svoje stališče napram mandžurskemu

problemu. Inukaj je izjavil, da Japonska nikakor ne bo ostala v Mandžuriji in da bi Mandžurije niti ne prevzela v svojo posest, ako bi ji jo kdo ponudil, ker bi vzdrževanje reda in njenih meja stalo preveč denarja.

London, 29. dec. Ig. Pri Kjančayu, severno od Tjenčvanga, so japonske čete premagale in pograle v beg več tisoč Kitajcev, ki so se zbirali k protiofenzivi.

Tokio, 29. dec. Ž. Japonski cesar je odobril, da se pošiljajo nove čete v Mandžurijo. Japonske čete so zavzele mesto Tau, ki je oddaljeno 50 milj od Činčova. Kitajci so se skušali upreti s protinapadom in so uporabili tudi lahke topništvo, vendar pa so bili z znatnimi izgubami odbiti. Japonski parlament je odbil načrt sponenice, ki je bila poslana mikadu kot odgovor na prestolno besedo. Nato je bil parlament odgođen do 20. januarja. Pri otvoritvi parlamenta se bo razpravljalo o interpelacijah, v katerih se kritizira neodločno stališče bivše vlade v kitajsko-japonskem sporu. Na te interpelacije bo odgovoril novi zunanji minister Jošizava, ki je zastopal japonsko vlado pri Zvezi narodov in se nahaja sedaj na potu iz Pariza v domovino. Jošizava potuje s transsibirsko železnico preko Moskve na Japonsko.

„Umiritev“ Tripolisa

Rim, 29. dec. Ž. General Graziani, kateremu je bila poverjena naloga, da izvede vojno akcijo proti vetašem v Tripolisu, je poslal italijanskim četam v Tripolisu priznanje za velike napore in čestne, ki so jih doprinesli v borbi z vetaši. V pohvali poudarja general Graziani, da so italijanske čete v Tripolisu v zadnjem letu doživele 58 bitk z vetaši ter 216 manjših spopadov. Pri tem je bilo ubitih 1602 vetaša. Zaplenjenih je bilo 925 pušk, 4 topovi, 3 mitraljeze, 883 konj, 6000 kamel in 21.550 ovac. Več vetaški voditelji so bili ubiti. Na italijanski strani so bili ubiti trije častniki in 135 vojakov, ranjenih pa je bilo 6 častnikov in 357 vojakov. Vse ljudstvo v Tripolisu je danes razoroženo. Pri razoroževanju ljudstva je bilo zaplenjenih 8026 pušk in 305.000 nabojev. General Graziani sporoča nadalje, da akcija proti vetašem v Tripolisu še vedno ni končana, ker še nekaj vetaških čet križari po notranjski zemlji, vendar pa se bodo morale tudi te čete udati, če ne bodo hotele od glada umreti. Zato se tem četam ne sme dati miru, dokler se ne doseže popolna poslušnost in red v Tripolisu, tako da bo tudi ta italijanska pokrajina mogla napredovati.

Razorožitvena konferenca

Rim, 29. dec. Ž. Italijansko delegacijo bodo pri razorožitveni konferenci 2. februarja 1932 pod vodstvom zunanjskega ministra Grandija zastopali senator Scialoja, vojni minister Gazze, mornariški minister Sirianu, letalski minister Balbo, general de Marini, knez Ruspoli in poslanik Rocco. Delegaciji bodo dodeljeni potrebni strokovnjaki.

Moskva, 29. dec. Ž. Rusko delegacijo bodo zastopali na razorožitveni konferenci pod vodstvom ljudskega komisarja Litvinova bivši ljudski komisar Lunačarski, vojaški strokovnjak in član revolucionarnega vojnega sveta Putna in nekateri drugi vojaški strokovnjaki.

Velik meteor nad Lizbono

Lizbona, 29. dec. Ž. V nedeljo zvečer se je pojavil nad Lizbono velik meteor, ki je povzročil veliko paniko v mestu. Ljudje so namreč mislili in tako je tudi kazalo, da se bo ogromni meteor zrušil nad samim mestom, pa je padel v morje. Meteor so gledali celo minuto.

Dunajska vremenska napoved. Hladnejše vreme. Večinoma oblačno. Ponekod padavine. Morda tudi že v dolinah sneg.

Delna amnestija na Bolgarskem

Sofija, 29. decembra. Ig. Sbranje je danes po izredno hudih debatah z veliko večino sprejelo predlog o amnestiji za politične zločince. Od političnih emigrantov kmetske stranke ne bodo delžni amnestije njeni voditelji Bodarov, Obov, Atanasov in Stojanov, ki žive v Parizu in Belgradu in se smatrajo za navadne zločince, odn. za veleizdajalce.

Pasivna rezistenca avstrijskih železničarjev

Dunaj, 29. decembra. Ig. V zvezi s predlogi za sanacijo avstrijskih železnic, ki se bodo obravnavali v narodnem svetu in se z njimi predvideva tudi zmanjšanje plač železniških nastavlencev, so nocjo na železniški progji Dunaj—Bregenz začeli s pasivno rezistenco. Od razprav v parlamentu je odvisno, ali se ne bo pasivna rezistenca jutri razširila tudi na druge železniške proge, posebno na južno železnico.

Rusija se pogaja

Helsingfors, 29. decembra. AA. Kakor poroča list »Unsi Suomic«, se vrše med finskim zunanjim ministrstvom in ruskim poslaništvom v Helsingforsu pogajanja za sklenitev pakta o nenapadanju med Finsko in Rusijo. Paki bi se sklenil na istem temelju, kakor so se vršila pogajanja leta 1926 in 1927.

Bukarešta, 29. dec. Ig. Doznava se, da bo romunski zunanji minister Ghika 5. januarja prišel v Varšavo. V političnih krogih se smatra, da je ta pot v zvezi s pogajanjmi za poljsko-rusko pogodbo o nenapadanju.

Nesreča na morju

London, 29. decembra. AA. Blizu Woolwicha na reki Temzi je zadel ameriški 7.500 tonski parnik »American Trader« od neke ladje in jo razklat na dvoje. Pogrešajo 8 mož. Rešen je bil samo eden. Ostali so najbrž utonili.

† Dr. Kučera

Zagreb, 29. dec. Ž. Danes ob 9 zjutraj je umrl v zagrebški bolnišnici naš znan popularni astronom dr. Otou Kučera.

Franc. posojilo Romuniji in Grčiji

Bukarešta, 29. decembra. Iz Pariza je prišla vest, da je finančnemu ministru Argentinu uspelo izposlovati od Francije posojilo v znesku 250 milijonov frankov. Posojilo bo dala Francoska banka romunski Narodni banki. Kredit je kratkoročen, in sicer za tri mesece, vendar pa se po medsebojnem sporazumu lahko podaljša za druge tri

Kdo je kriv?

Rim, 29. dec. Ig. Ker je večeraj nenadoma začelo deževati, so se morala ustaviti dela v vatikanski knjižnici, ker je dež onemogočil smotrna dela. Ruševine so morali pokriti s strešno lepenco, da obvarujejo ostanke knjig uničenja. Papež je svoje inženjerje opozoril na to, da se radi vibracij, ki jih povzročata nova električna centrala, opaza na več krajih nevarnost porušenja, kar se je posebno pokazalo na nekaterih mestih sikstinske kapele. Na več krajih so namestili sedaj zelo občutne merilne aparate, da se ugotovi, ali ni radi tresljajev, povzročenih po vatikanski električni centrali, ogrožen ta ali oni del vatikanskih naprav.

Rim, 29. dec. Ig. Danes dopoldne se je zopet pokazala nevarnost v vatikanski knjižnici, ker se je nagnil stebel, kateri mejl ob one tri stebre v sikstinski knjižnici, ki so se porušili. Posebni delavci so takoj začeli potrebna dela, da se stebel na novo podpre. Do poldneva se je posrečilo, da so dela že tako napredovala, da je sedaj izključena vsaka nevarnost.

„Vardar“ so dobre

Belgrad, 29. dec. AA. V zadnjem času krožijo tendencijsne govornice, da se pri izdelavi cigaret »Vardar« rabijo izvestne količine žvepla. Te govornice so popolnoma samovoljne, tendencijsne in brez vsake podlage. Nasprotno: te cigarete se izdelujejo iz našega prav dobrega tobaka brez vsake tuje primesi. Zato jih lahko našim kadilcem najtopleje priporočamo. Obenem opozarjamo kadilce, da se tudi pri izdelavi drugih vrst naših cigaret, cigar in križanega tobaka ne rabijo nobene druge primesi, ker jih naš domači tobak ne potrebuje. (Iz pisarne uprave državnih monopolov.)

Sportnim društvom v vednost!

Belgrad, 29. decembra. AA. Davčni oddelek finančnega ministrstva je razposlal finančnim direktorjem te okrožnice: V točki 5. opomba 4 pri tarifni postavki št. 99 a takšne tarife je predvideno oprostitve tako med drugim tudi za sportna društva, vendar samo za njihove sportne vaje. Toda sportna društva se ne ravna po tem zakonskem predpisu, nego so to oprostitve razširila na vse svoje prireditve, kakor n. pr. na zabave, matinee in podobno, kar ni v nikakršni zvezi s sportom, čimer povzročajo škodo državnim interesom. Da se to v bodoče ne bo več dogajalo, daje davčni oddelek finančnega ministrstva na podlagi čl. 43 zakona o takšah tole pojasnilo: Predpisi točke 5. opombe 4 tarifne postavke št. 99 a takšne tarife, v kolikor se nanašajo na razna sportna društva, veljajo samo za njihove vaje, nikakor pa ne za druge prireditve, kakor n. pr. zabave, matinee in podobne stvari. To se dostavlja direktorjem, da sporoče svojim podrejenim finančnim oblastvom in lastnikom lokalov, predvsem pa da opozore na zakonske posledice, ki bi nastale, če bi sportnim društvom dovolile prireditve kakor zabave, matinee in podobno, prej nego so te prireditve prijavile in plačala takso.

Drobne vesti

Belgrad, 29. dec. AA. Generalna direkcija železnice je obvestila gospodarske organizacije in zbornice, da bo v kratkem proučila in izdelala načrt o direktnih jugoslovansko-poljskih železniških tarifah za blago. Komercialni oddelek direkcije je na podlagi tega zahteval od gospodarskih organizacij in zbornic podatke in predloge v teh-le točkah: 1. katero blago se izvažja iz naše države na Poljsko; 2. katero blago se uvažja v našo državo iz Poljske; 3. katere naše ali poljske predajne in sprejemne železniške postaje pridejo pri tem v poštev. Ti podatki so potrebni samo glede pošiljk po tovornih vlakih.

Belgrad, 29. dec. AA. S sklepom gradbenega ministra je odobren elaborat za gradbo Doma narodnega zdravja v Mostarju po revidiranem proračunu 1.100.874.24 Din, tako da banka uprava v Splitu razpiše in izvede prvo ofertalno licitacijo v zakonitem roku 30 dni.

mesece. Zadevna pogodba je bila baje že podpisana.

Atene, 29. dec. Ig. »Etnos« poroča, da se je guvernerju grške narodne banke v Parizu posrečilo dobiti od francoske narodne banke nekoliko predutnja za posojilo 100 milijonov francoskih frankov v svrhu podpore grške drahme. Ker je zlato kritje drahme v zadnjem času močno padlo.

Homatije v Španiji

Madrid, 29. dec. Ig. Politična napetost med Madridom in Barcelono je dovela do krize katalonske vlade. Potem ko je civilni guverner v Barceloni, najvišji zastopnik centralne oblasti, odstopil o božiču radi stalnega odpora katalonskih oblast, so sedaj vsi svetovalci katalonskega generalnega sveta, to je ministri postranske vlade, podali svojo demisijo predsedniku Maciji. Polkovnik Macia, dosedanji uspešni voditelj katalonskih avtonomistov, je v zadnjem času mnogo izgubil na ugledu. Ves poslovni svet in tudi večina listov so na strani odstopivšega civilnega guvernerja, ki je bil zelo odporen proti vedno višjim zahtevam

sindikatom, na katere so imeeli anarhisti velik vpliv. Katalonska postranska vlada pa se je pri volitvah opirala ravno na sindikate in jim tudi še nadalje kljub anarhistični agitaciji dajala tajno pomoč. Ta zveza med avtonomisti in anarhisti pa je spravila vlado Macie v neugoden položaj, tako da je postala nepriljubljena.

Madrid, 29. dec. Ig. V Almeiri v južni Španiji so sindikalisti nenadoma proglasili generalno stavko brez določenege roka, ki je revolucionarnega značaja. Guverner je dal zapreti pet voditeljev stavkajočih in zabteval policijsko pomoč iz Madrida. Stavka je popolna.

Angleški imperializem se vnovič oglašča

London, 29. dec. AA. »Evening News« poročajo iz verodostojnega vira, da bo angleška vlada na razorožitveni konferenci stavila predlog za odpravo podmornic. Če pa bodo druge države vztrajale pri tem orozju, bo Anglija prisiljena, da pospeji gradnjo podmornic tako, da bo prekosila vse druge pomorske sile na tem področju...

London, 29. dec. AA. List »Daily Telegraph« piše v daljšem članku o nevarnostih, ki se odpirajo zastopnikom Britanije na Kitajskem, odkar so tam ukinjene vse eksteritorialnostne pravice. Ta ukinitve pomeni kršitev pogodb.

List nato opisuje zgodovinsko ozadje teh pravice in njihove prednosti ter pravi: Kitajska vlada čuti, da krši privilegirano stališče tujerodcev njen prežliž in bi zato rada to odpravila. Kitajsko stališče je sicer razumljivo, toda zavedati se je treba,

da je eksteritorialnost danes bolj potrebna kakor kdajkoli prej. Navzlic vsem naporom, da se izboljšajo razmere v kitajskem pravosodju, so sodniki še vedno odvisni od vojaških in političnih klubov in morajo delati kakor oni hočejo, zato pač ne morejo nikomur zagotoviti zadostne zaščite. List nato očita britanski vladi, da se je pokazala preslabotna, ko se je pogajala s Kitajsko zastran teh stvari, in obžaluje, da se je Anglija odrekla teh privilegijev.

Po pogodbah med Kitajsko in Anglijo, naglašja list, nam je eksteritorialnostna pravica ohranjena le v Šanghaju, in še tam samo za dobo 10 let, kar pomeni dejansko tako rekoč takojšnjo ukinitve. To pomeni nezavestno škodo od tega nezaupanja pa bo v prvi vrsti naša trgovina

Naloge kat. slovenskega učitelja

Božično zborovanje Slomškove družbe

Ljubljana, 29. decembra.

Kakor vsako leto v božičnih počitnicah, se je zbralo tudi danes častno število članov in članic ter prijateljev Slomškove družbe tako, da je bila prostorna bela dvorana v Unioinu do zadnjega kotička napolnjena in je moralo veliko število se stati v predprostorju prav do stopnic. Četudi je bil program današnjega zborovanja zelo obširen, so vztrajali vsi prav do zadnjega.

Uvodno je predsednik Strukelj prav iskreno pozdravil predvsem vse goste iz duhovniških in proforsorskih vrst, dalje č. s. redovnice, vse tovariše in tovarišice zlasti pa predavatelje, ki so se tako radi odzvali vabilu Slomškove družbe. Zaradi bogatega programa se je takoj začelo z dnevnim redom, katerega prva točka je bilo predavanje mestnega župnika in pisatelja F. S. Finžgarja, ki je je govoril

o bistvu nacionalne misli.

Uvodoma je poudaril, da ne smatra tega predavanja kot posebne naloge, dane mu od odbora Slomškove družbe, ampak si je ohranil za svoja izvajanja popolnoma svobodno roko, kakor mu to narekuje vsakdanja skušnja in bogati doživljaji. Svoje predavanje je opredelil na trije: 1. Praktično katoličanstvo, 2. Resnična narodnost, 3. Delo med narodom. Naše življenje sestoji iz dveh komponent: iz teorije in prakse. Sama teorija pomeni za življenje popolno ničilo, sama praksa brez teorije pa je v življenju nemogoča. Za vsako delo, katerokoli je treba izvršiti, je najprej potrebna zamisel, to je teorija. Iz svojega praktičnega življenja je opisal tisto dobo, ko je bil kot duhovni pastir obremenjen tudi zasnili učitelj. Nikdar prej se ni bavil s teorijo, t. j. metodiko pouka, zato je v dobrih šestih letnih dozdvevo naučil pisati in čitati. Čez čas pa ko je poskušal njih resnično znanje, je opazil, da noben otrok nobene črke ne pozna. Tedaj se je lotil metodičnih in didaktičnih knjig in je potem tudi uspešno učil. — Teorija katoličana je katekizem. Toda nič ne pomaga, če to, o čemer govori katekizem, ne pride v življenje. Nikdar niso nasprotniki katoličanstva napadali teorije ampak le prakso katoličanstva, t. j. nositelje katoliške ideje. Navedel je na to izjavo nedavno umrlega berlinskega ljudskega voditelja Sonnenscheina, ki je rekel, da se ljudje spotikajo nad tem, kako ljudje žive po praksi katekizma. Kakor če organizacija nima pravil, tako je za katoličana, če ne pozna katekizma ter s tem, da se nujno udeležuje nedeljskih dolžnosti in evharistične večerje. V nadaljnjem je bil danes lahkomišlno zapravljen nedeljske dolžnosti in žalostno dejstvo, da nekaterim celo najsvetejši prazniki niso dovolj svetli, da jih ne bi pripravljali v gorah in po izletih, četudi niso zadostili nedeljski dolžnosti. Katoliško učiteljstvo mora enkrat za vselej spodbiti z življenjem in delom ono moralno prijetljivost, ki se zdi človeku dovolj močna, da zanemarija svoje dolžnosti. Naše katoličanstvo mora stopiti iz rezerve. V tem oziru tudi šola mnogo stori, če med poukom raznih predmetov mimogrede prižge lučko v otrokovem srcu, ko ga opozori na lepoto praznikov, kar mu potem ostane celo življenje.

Vsaka ideja pa zahteva tudi borbo. Katoličan nikoli ne pusti smešiti svoja nabela. Ravna se po principu svobode vesti, ki velja zanj prav tako, kakor za nasprotnika. Na nekaterih drobnih, iz življenja vzetih dogodivščinah, je pokazal, kako se to v praksi lahko izvrši. V nedopovedljivih besedah je potem označil drugi del svojega predavanja: Resnična narodnost. Narodnost pomeni skupno vsebino vseh vsvojskih lastnosti, ki jih ima kak narod kot tak. Jezik, pesem, povest, slika, način kako kmet dela itd vse to tvori narodnost in narod je na podlagi tega postavil svojo kulturo. Naša državna nacija je jugoslovanstvo. Bodi-mo ponosni Jugoslovani, pa tudi ponosni Slovenci. Velika dolžnost učitelstva je, da v šoli uči in vzgaja državno misel in slovenstvo. Treba pa je otroke tudi učiti, da znajo kaj žrtvovati za to. Pa tudi zunaj šole mora učiteljstvo kot tako samo vzljubiti jezik in kulturo. Izobraziti si mora uho,

Za 40 kil premoga - 3 mesece

Težka socialna slika

Ljubljana, 29. dec.

Najnovejša kazenska praksa uvaja tudi za malenkostne tatvine, ki so bile izvršene na javno-prometnem prostoru (železniški kolodvoru itd.), prav strogo kazni, tako za par kg ukradenega premoga najmanj 3 mesece strogega zapora. Tako-zvani »štokglazec« na ljubljanskem glavnem kolodvoru je torišče, kjer se dnevno odigravajo prav težke in žalostne socialne drame. Tam so v hudi zimi tatvine premoga na dnevnem redu. Mnoge revne ženske pobirajo koščke premoga po tirih in izpod vagonov. Tudi brezposelni, priložnostni delavci segajo dostikrat po premogu, eni iz dobička-željnosti, drugi, da bi si zakurili skromen, a bladen stan. Navadno so te male tatvine doslej sodili kazenski sodniki okrajnega sodišča, a po novem mora sedaj soditi o njih mali senat deželnega sodišča.

Do dna duše se je marsikomu zasmilil 20-letni samski delavec Dominik. Začetkom novembra

Zgrešena pot mladega voznika

Ljubljana, 29. decembra.

Redkokedaj se pred sodniki pripeti, da bi obtoženec tako odkrito, a apatično priznaval svoj zločin, kakor je to danes pred malim senatom storil 22-letni mladenič Jože, svoječasnno voznik pri lesnem industrijalcu Dolencu v Stari Loki. Obtožen je bil poskušnega umora in zločina tatvine. Jože je imel stike z marljivo in solidno tovarniško delavko Marijo, ki je hodila delat v neko tovarno v Kranj. Sprva je bila Marija do njega ravnodušna. Ko pa ji je začel govoriti, da bo sprejet v državno službo in da jo potem poroči, je postala ljubeznivejša.

Da bi mogel dati darila in voditi jo v kino, je Jože segel po tujem denarju in okradel svoja tovariša za večji znesek. Pozneje so prišli tem tatvinam na sled in Jože je bil odpuščen. Ker se je tudi Marija ohladila, je Jože postal razburjen. Proti večeru 30. nov. je Jože s sekirico v roki po-čakal Marijo na samoti pri Pfeiferjevi hiši. Ko je tja prišla v spremstvu svoje sestre, jo je 2-krat z njenom sekire udaril po glavi tako, da se je iz strahu onesvestila. Slučajno je bila poškodba na glavi lažjega značaja.

»Vse priznavam.« je dejal obtoženi Jože,

da zna prisluskovati živi narodovi besedi. Njegova naloga je tudi, da reši narodno blago s svojimi zapiski. Ko je obravnaval tretjo točko delo med narodom, je govoril o poklicu vsakega posameznika. Poudarjal je, da pri malem narodu, kakor je naš, noben človek, zlasti inteligent ne sme delati samo to in toliko, kar mu veleva poklic. Tak človek je na nišli, ni gorak ni mrzel. Izobražencu ne sme biti nikoli dolgčas. V jasnih in prepričevalnih besedah je potem nazorno nasvetoval kaj in koliko naj učiteljstvo v prvi vrsti stori za svoj nadaljno izobrazbo, da more potem mnogo in koristno delati v šoli in izven nje.

Kot drugi predavatelj je govoril prosvetni inšpektor dr. Kotnik

o narodni zavesti in gojitvi narodne in državne misli.

Posegel je daleč nazaj, ko je naše ljudstvo še živel na patrijarhalni način, seveda pod tujim gospodstvom in se ni moglo in ne smelo zavedati svoje narodnosti. Zdaj pa, ko živimo v jugoslovanski narodni državi, smo se oprostili in smemo in moramo poudarjati svojo narodnost. Zelo lepo je opisal čase okoli Slomška, ko se je začel narod probujati. Res, da je danes v marsičem drugače, toda z ono, v nas vraslo tradicijo ne smemo prelomiti. Po večini smo izšli iz kmetijskih domov. Zavedati se moramo tega in biti ponosni na to. V tej zavesti bomo tudi lažje vzgajali otroke v jugoslovanskem duhu, ko jih naučimo ljubiti rodno grudo in rodni dom. Šola naj bi bila država v malem. To pa bo, ako bo slovenska družba idealna; kajti brez idealne družine, ki pomeni prvotno celico države, je tudi država nemogoča. Kakor se v družini najbolj nazorno pokaže in to žilva avtoriteta, sočutje, bratstvo, religioznost, prav tako je to v veliki družini — državi. Treba pa je šolo spraviti v sklad z domom. Državljanški et mora biti vsidran v rodni kraj in rodni grudi. Učitelj mora zbirati material iz ljudstva, da lahko dela med njim. Iz domovinske občine stopa učitelj s svojimi učenci v srez, banovino in državo. Gojenje pokrajinskih samobitnosti je gojenje državljanskega čuta. Za to pa je treba porabiti tako priliko, ker morajo otroci vedeti, da rastejo na zgodovinskih tleh.

Kot tretji predavatelj je govoril o problemu izvenšolskega dela

učitelj Vaelav Winkler. V svojem zelo obsežnem predavanju, ki ga bo prinesel »Slovenski učitelj« se je dotaknil vseh sodobnih vprašanj, s poslušalci si ogledal dobre in slabe lastnosti slovenskega učitelja in njegovega dela, ter je svoje predavanje razvrstil v tri dele: razmerje med šolo in izven šolskim delom, koncentracijo izvenšolskega dela in vzgojo v izvenšolskem delu. Iz lastne izkušnje je podal nekaj misli v tako samobitni obliki, da so vsem segle do srca in je poslušalstvo večkrat z dolgotrajnim aplavzom prekinilo njegov govor. Po tem predavanju je bila daljša debata, katere so se zlasti udeleževali podeželski učitelji in učiteljice, katerim je mladi tovariš govoril prav iz srca.

Četrty predavatelj, Alfonz Kopriva, je govoril o reformi redovanja v osnovni šoli.

Posegel je nekoliko v zgodovino redovanja sploh, pomudil se pri sedanjem načinu redovanja in poudarjal, da nepopolno in z golimi številkami označeno redovanje lahko vtisne otroku pečat za celo življenje in ga lahko onesreči, ker ne podarja njegove individualnosti. Tudi to predavanje bo prinesel »Slovenski učitelj«.

Zaradi pozne ure se načeti razgovor o vseh bogatih temah zborovanja ni mogel razvneti v obširnejšo debato.

Predsednik je z najboljšimi voščili za novo leto zaključil zborovanje ob 12.45 z vzklikom: Navsvidenje o Veliki noči.

Popoldne ob treh je zboroval Misijonski odsek, kjer je predaval univ. prof. dr. Ehrlich in se je vršil razgovor o nadaljnjem udejstvanju učiteljstva v prid katoliškimi misijonom.

letos je na glavnem kolodvoru nabral kakih 40 kg premoga, ki ga je strokovnjak cenil na 15 Din. Prišel je danes pred sodnike malega senata, kjer je prostodušno povedal svojo zgodbo:

»Vse je res. Nekaj premoga sem pobral po tleh, kepico kakih 10 kg pa sem vzel z vagona. Stalnega dela nimam. Stanujem na nekem kegljišču. Z gospodarjem sem se za to stanovanje zmenil, da mu plačam 100 Din mesečno. Na zaprtem kegljišču imam gašperček. Ker me je zeblo, sem pobral premog.«

Sodba: 3 mesece strogega zapora in 1 leto izgube častnih državljanjskih pravic.

In predsednik senata je po sodbi pripomnil: »Pod 3 mesece strogega zapora »ploh ne moremo iti za take tatvine na kolodvoru. Povejte to tudi drugim!« Obsojenec je sodbo sprejel brez ugovora.

Dva druga delavca, Jože V. in France Z. pa sta bila obsojena na 5 mesecev strogega zapora, ker sta bolj iz dobičkaželjnosti vzela na glavnem kolodvoru okoli 72 kg premoga.

Smrt pod ko'esi

Maribor, 29. dec.

Josip Repič, posestnik v Oblakih pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah, je vozil drva iz gozda, ki leži na hribu. Ker na vozu ni bilo nobene zavore, je voz zaviral z verigo, katero je zapel na levo kolo. Radi silne teže pa se je veriga pretrgala in voz je s konji vred zdrknil po strmini. Repič je prišel pod voz, ki ga je vlekla s seboj kakih 30 korakov, kjer je zaradi hudih poškodb omedlel.

Nesreča se je pripetila pozno v noč in šele naslednje jutro so našli domači Repiča že mrzlega in mrtvega. Sodna komisija, ki je trunlo raztelesila, je ugotovila smrtonovarne poškodbe na glavi.

Kaj lahko izvažamo v Južno Afriko

Zanimivo predavanje našega konzula g. Danila Streklja

Ljubljana, 29. decembra.

Davi je ob 10 dopoldne predaval na povabilo Zbornice za TOI v knjižnični dvorani naš honorarni konzul za južnoafriško Unijo g. Danilo Streklj, ki je prišel iz Johannesburga v Južni Afriki v domovino, z namenom, da poživi trgovske stike svoje domovine z Južno Afriko. Izredno zanimivoga predavanja so se udeležili številni odborniki Zbornice za TOI, industrijci, zastopniki denarnih zavodov in trgovci.

V začetku svojega predavanja je g. predavatelj poudaril, da bo skušal podati in orisati Afriko in njene razmere, zlasti z vidika našega trgovca, ki je bolj ko kdaj prej navezan na reelen izvoz. Izvoznik, ki hoče dobiti dobre zveze z Južno Afriko, mora najprej poznati tamošnje razmere in zato je g. predavatelj na kratko orisal gospodarske in kulturne razmere Južnoafriške Unije. Južnoafriška Unija je zveza štirih držav, in sicer Kap, Transval, Oranije in Natal. Obsegajo površino, ki je tako velika, kakor vsa Evropa. Na tej ogromni površini pa živi le 10 milijonov ljudi. Je torej izredno redko naseljena, saj so v notranjinski posamezne farme skoro tako velike kakor male dežele. V štirih glavnih mestih Dornu Cape-townu, Pretoriji in Johannesburgu pa je pravi kontrast zapuščenosti deželi. Johannesburg ima na pr. 400.000 prebivalcev in leži 2000 m nad morjem, torej ima najbolj globoke zlatokope sveta, ki so hkrati tudi najbolj globoki rudniki. Zlato rudo kopljejo 3000 m pod površino, tako da segajo rovi celih 1000 m pod morsko gladino. V mestih si je osvojila moderna civilizacija in kultura vse pridobitve evropskega zapada in ameriškega tempa. Tako ima Južnoafriška Unija 4 univerze in v Johannesburgu je pred kratkim pogorela dragocena knjižnica, ki je bila vredna 30 milj. Din.

Kljub modernemu stanju pa južnoafriška Unija še nima stare zgodovine in tradicij. Glavni razvoj se je začel šele po burški vojni. Takrat so odkrili ogromna najdišča dijamantov in bogata ležišča zlate rude. Zelja po bogastvu je vzbila nesteto pustolovcev in drznih ljudi v Južno Afriko. Od burške vojne pa so ostali v Južni Afriki pre-mnogi angleški vojaški najemniki, ki so jih z vseh strani sveta spravili v Južno Afriko Angleži, da so se bojevali proti Burom. Iz te mešanice je zrastle novo belo prebivalstvo Južne Afrike, ki je, izkoriščajoč bogate zaklade, hitro doseglo pravo-cato ameriško blagostanje. Seveda delajo po večini te črni, posebno v rudnikih, Evropci pa jih samo nadzirajo. Delavci imajo razmeroma zelo visoke plače, okrog 3 in pol silinga dnevno, še boljše pa so zaslužili med svetovno vojno, ko je znašal njihov mesečni zaslužek čestokrat 70 do 80 tisoč Din. Seveda so od tega porabili za življenje in druge potrebe okrog 10—20 tisoč Din na mesec. Industrija se je v tem kratkem času močno razvila in Južnoafriška Unija ima danes lastno težko železno industrijo, lastne avtomobil-ske tovarne, cementarne itd. Južna Afrika ima danes že 400.000 avtomobilov, kar je za 10 milijonov prebivalcev skoro neverjetno veliko število. Izvažajo zlasti južno sadje. Tako so zadnja leta izvozili samo pomaranč celih 3 milj. zabojev. In ta številka raste vsako leto naravnost neverjetno.

V trgovini so južni Afričani izredno solidni, prav tako tudi v obsežnem in močnem poljedelstvu. Poljedelstvo je doseglo tako visoko stopnjo kulture, da hodijo k njim v šolo celo Holanci,

ki so vendar najboljši kmetovalci Evrope. Edino kar jim primanjkuje je gradbeni les. Saj je vsa Južna Afrika skoro brez drevesa. Zato so se nekatere države, zlasti Kanada in Švedska že zdavnaj naravnost osvojile lesni trg v Južni Afriki, ki ga vodijo bogate prekupčevalske družbe. Nadaljnji uvozniki so še Nemčija, Anglija (tekstilna industrija) in Japonska ter Amerika. Pred kratkim je odpovedala Južnoafriška Unija trgovsko pogodbo z Nemčijo, kar je Nemce izredno bridko zadelo. V zadnjem času je poskusila tudi Rusija s svojim dumpingom, vendar južni Afričani odklanjajo rusko blago. Ihrati pa nimajo Rusi dobrih trgovskih agentov, ki bi si znali poiskati primer-nih zvez.

Južna Afrika bi prišla za Jugoslavijo v prvi vrsti v poštev kot odjemalka vseh vrst stavbnega lesa. Afričani ne vprašajo mnogo, koliko stane. Bolj jih zanima, kakšno je blago in če zdrži tropično k'lmo. Velikanske množine prvovrstnega lesa rabijo zlasti rudniki. V poštev bi prišle za izvoz še slive, cement in parketi, kakor tudi umetni gnojila. Seveda se radi prepričajo o kakovosti izdelkov z vzorci, hkrati pa zahtevajo, da so vse mere angleške, torej v čevljih, palcih in funtih. Izvoz v Južno Afriko so poskusile že nekatere naše izvozniske družbe, vendar so mislile, da je za Južno Afriko dobro tudi najslabše blago. Seveda je za Afričane zadoščala ena sama žalostna skušnja, na kar so takoj prekinili zveze. Kot izredno resni in reelni trgovci vodijo po svojih trgovskih in industrijskih zbornicah tako zvane črne bukve, v katere zapisujejo vse neresne in nesolidne dobavitelje. Zato je dobro, da se pri izvoznem blagu za Južno Afriko vedno upošteva, da mora biti prvovrstno in da mora odgovarjati zahtevanim meram, teži in posebnim določilom, ki jih prepisujejo bodisi kupci sami ali pa država.

Kar se tiče plačevanja, so Afričani nekoliko razvajeni. Američani, ki uvažajo dobro, a drago blago, se zadovoljujejo s plačilnimi roki od 30, 60 ali 90 dni. Angleži, ki so nekoliko cenejši, zahtevajo takoj. Za plačevanje se poslužujejo tako zvanih šiprov. Je to poseben sistem, po katerem za nakupljeno blago jamčijo, plačajo ali uredijo vs kupčijo močne finančne skupine, ki hkrati prevzamejo jamstvo, oziroma plačilo kupne vošte. Našim izvoznikom se torej ni treba brigati za gmotno stanje kupca, ker je vsa zadeva že urejena s šiprom. Tekstilna industrija ni priživa v poštev, pač pa bi se dalo zainteresirati južne Afričane že za našo pšenico in semenski krompir v zabojih po 75 funtov brutto, 66 netto. Veliko zanimanje vlada za čipke, verige, stole in siri, ki ga uporabljajo za melle. Pogoj pa je in mora ostati solidna trgovina. Južni Afričan ne mara ničesar zastoji, niti za poskušajo ne. Plača v redu, zahteva pa, da se mu dobavi tako, kakor zahteva, pa najsi bodo pogoji za nas celo smešni ali kapriciozni. Točno razumevanje afriških razmer bo lahko lepo pospešilo jugoslovanski izvoz v Južno Afriko, kar bi zlasti v sedanjih časih bilo v domovini v veliko korist.

Predavatelju so se poslušalci za njegovo izvorno in poučno poročilo navdušeno zahvalili in upamo, da njegova izvajanja ne bodo brezuspešna in bodo rodila lepe sadove, ki se bodo poznali tudi v našem narodnem gospodarstvu. G. konzulu pa naša najlepša zahvala, da se je tako zanimal za naš izvoz.

Majšperška tovarna ni ustavljena

Ptuj, 29. dec.

Naše včerajšnje poročilo, da je tovarna v Majšperku ustavila obrat, je v toliko popraviti, da je obrat ustavljen le za nekaj dni radi čiščenja strojev, nakar bo podjetje zopet v polni meri obratovalo.



Skladatelj Emil Hochreiter, ki je 27. decembra praznoval svojo 60 letnico. Vzgojen med Slovenci je marsikatero skladbo posvetil Slovincem. Sedaj vpokojeni vladni svetnik živi v Kalksburgu pri Dunaju, kjer je glasbeni ravnatelj. Bog živi še mnogo let razboritega in plodovitega skladatelja!

Pred litijskim sodnikom

Litija, 29. dec.

Pred litijskim sodnikom dr. Novakom se je včeraj zagovarjal trgovec Robert Vidmar iz Sv. Križa, ker se je okrog začetka novembra dejansko lotil svtokriškega kaplana g. Gorčeta Franca, mu preiskal vse žepa za nekimi listinami in mu na koncu zabrusil v obraz žaljivo s'izdajalec. Po kratkem zaslišanju, pri katerem je Vidmar zahteval ustavitve kazenskega postopanja proti njemu, češ da mora duhovnik preje prositi za dovoljenje tožbe pri škof. ordinarijatu, je razglasil sodnik sodbo, s katero se obsoja Robert Vidmar na 200 Din denarne kazni ali 35 dni zapora. Napadenega kaplana je zastopal dr. Marko Natlačen. Proti izrečni sodbi sta obe stranki vložili pritožbo. — Na sodnikovo vprašanje, če g. Vidmar obžaluje svoje dejanje, je odločno izjavil, da ne.

Nevarno ožgan „božiček“

Litija, 29. dec.

Kakor je »Slovenec« že poročal, se je pri božičnici predlitjske mladine opekli sinček ključavničarja Peterca. Prvi trenutek so izgledale opekline nedolžne, sedaj nam pa poročajo, da se je bati, da nesrečni fantek izgubi vid in da se mu rane inficirajo. Ima visoko temperaturo in zdravnik dvomi o popolnem ozdravljenju.

Božičnica v bolnišnici

Slovenjgradec, 27. dec.

Kakor vsako leto, tako je tudi letos priredila uprava bolnišnice lepo uspešo božičnico bolnikom, ki se je vršila na sv. večer. V posebni, nalašč za to pripravljeni sobi so se okrog božičnega drevesca zbrali bolniki, vsi trije zdravniki, asistiranje in strežniško osebje. Vodja bolnišnice pr. marij dr. Steznikar je imel na navzoče primeren govor, nakar se je pričela delitev daril. Obdarovani so bili vsi bolniki in sicer ženske z nogavčicami, robel in perilom, otroci večji del z oblekicami, moški pa tudi z nogavčicami, perilom in slinčo.

Omeniti tudi moramo, da so se farovi delili upoštevajoč imovinsko stanje bolnikov, da so dobili revnejši razmeroma večji dar, kakor pa premožnejši. Darove so abrale zavelevo usmiljenke pri raznih trgovcih in drugih dobrotnikih v Slovenjgradu, Dravogradu, Guštanju in drugod. Vodstvu bolnišnice in sestram usmiljenkam vno prav hvaležni za njihovo pozornost do naših trepih bolnikov, ter jim pripravile primerno sv. noč.

Puško mu je razneslo

Litija, 29. dec.

23-letni posestnik Dolar Jožef iz Polšnika je v nedeljo hotel ustreliti mačka, ki mu je ubil krožnik. Pri tem je snel z zida staro puško in sprožil proti mačku. Pri tem pa je Dolarju puško razneslo, in ga ranilo na obrazu. V levo oko pa mu je pri tem prišlo nekaj, da je nanj ostlepel. Litijški zdravnik dr. Ukmar mu je rane na obrazu izpral in ranjenca napolil v ljubljansko bolnišnico radi oči.

Krvalo Stejanje

M. Sobota, 28. dec.

Kakor prejšnja leta, praznik sv. Stefana žal tudi letos ni minul brez preteпов in prelivanja krvi. Do manjših preteпов je prišlo na več krajih, večja pa sta bila dva.

V Turnišču je prišlo do večjega prepira v Kardoševih gostlini. Vzlic veliki gospodarski krizi so bili vsi gostilniški prostori tako natlačeni, da so morali ljudje stoji piti. »Častno« je bila zastopana seveda mladina. Med fanti je kmalu zavrelo. Začelo se je zmerjanje, potem pa je prišlo celo do obračuna s pestmi, koli in noži. V preteпов so poglali fantje iz Gomilice, iz Nedelice, od Lipe itd. Največ je dobil Ignacijev fant iz Nedelice. Bojše je zapustil vse krvav.

Kri je tekla tudi v Kuzmi na Goričkem Frtev pretepa je postal 20-letni dninar Zrim Franc. Imenovani je bil v družbi drugih petih fantov in dveh deklet. Kmalu je prišlo do prerekanja. Peterica fantov je nastopila zoper njega. Ko je za hip odšel iz sohe, so ostali fantje šli za njim. Zunaj so ga napadli in so ga zaželi pretepati in zabdati z noži. Dobil je 11 bodljajev. Spraviti so ga morali v tukajšnjo bolnišnico.

Preteпов so vedno žalostni pojavi in jih tudi na tem mestu obsojamo. Oblast pa ponovno prosimo, naj ob večjih praznikih vedno ukrene vse mogoče, da se taki izgredi preprečijo. Sicer pa je edini izhod: Fante v katoliška mladinska društva, pa bo kmalu mir!

Ljubljana

Urnava mestnih cest in ulic v letu 1931

To leto je zaznamovati velik napredek v tem, da se je odprla in tlakovala nova široka Vilharjeva ulica, ki bo vezala Dunajsko cesto s carinarnico in da izgine grda in ozka kosedanja Dovozna cesta za kurilnice glavnega kolesodvora. Nadaljna posledica nove Vilharjeve ceste je ta, da se je zaslula globoka jama med njo in staro Dovozna cesta, ki je bila v neposredni bližini razvijajoča se Bežigradskega koteža leglo smrdelivo in zdravju škodljivih odpadkov in smeti, a ponoti zaradi nezadostne razsvetljave za človeka, ki ni poznal te okolice, celo nevarna, ker je bilo na dnu vedno dovolj globoko vode. Izginile bodo, upamo, kmalu tudi tiste grde barake ob nji in napravile prostor ličnejšim poslopjem. Tu bi morda ne bilo prav, če se preveč forsira odprt sistem, ker bo na tej cesti zaradi carinarnice nastala potreba po trgovskih lokalih.

Velik napredek za opešavo mesta pomeni dokončna urnava in tlakovanje Masarykove ceste od Resljeve do Smartinske ceste. Cesta se je neverjetno opešala in urnavala. Zlasti je pozdraviti odpravo prometne ovire, ki jo je predstavljala del obratovnice Šištkove parne žage na križišču Metelkove ulice. Hiše ob tem podaljšanem delu Masarykove ceste so z urnavo tega dela mnogo pridobile. Tudi tu opazujemo razveseljivo dejstvo, da se privatna inicijativa tako odzove pobudi, ki jo daje mestna občina, kakor urnava ali opešava kako cesto ali ulico. To se vidi zlasti na Azmanovi hiši, ki jo je arhitekt inž. Glanz izpremenil, reki bi, v majhen gradič. Posebno posrečena je vrhinja ograja, ki nam nazorno kaže, koliko lepši in estetsko priporočljivi je zid, seveda če je izvršen po umetniških načelih, kakor pa one dolgočasne železne ograje na kamenitem podstavku, ki jih je predpisoval stari stavbeni red za Ljubljano.

Zeteli bi bilo, da tudi drugi privatniki (Ranzinger, Salonit) ob podaljšani Masarykovi cesti glede navedenemu vzgledu in da poskrbe zlasti za asfaltirane pločnike ob svojih poslopih. Na vsak način pa bodo morale v kratkem izginiti grde barake v bližini Azmanove hiše, ki danes še kaže sicer ugoden vtis regulirane ceste.

Kaj bo danes

Drama: »Dve nevesti«. Red B.
Opera: Zaprti.
Nočno službo imata lekarni: mr. Suštrik, Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

Božičnica postarjev. Osrednje društvo poštnih in telegrafskih uslužbencev, krajevna skupina v Ljubljani, je priredila na Stefanovo v prostorih hotela Miklič svojo božičnico. Ko je bila dvorana popolnoma zasedena, je predsednik Šojer s kratkim nagovorom pozdravil vse navzoče, nakar je pevsko društvo poštnih uslužbencev zapelo nekaj pesmi ter s tem še bolj povzdignilo svečanost prireditve. Zelo gniljive so bile deklaracije nekaterih deklic; za tem pa je sledila razdelitev daril. Obdarovanih je bilo nad 80 otrok, ki so s hvaležnostjo sprejemali darila. Prireditve je potekla kar najbolj pristržno ter v popolno zadovoljstvo vseh udeležencev. Ta humanitarna prireditev zasluži vse priznanje.

Naval na bolnišnico. Zadnje dni vladu na ljubljansko bolnišnico izreden naval. V ponedeljek je bolnišnica sprejela 95 bolnikov, večeraj pa 90. Do sedaj je bolnišnica sprejela letos 19.645 bolnikov, okoli 3000 več kakor lani. Iz te številke jasno govori potreba, kako nujno je, da se bolnišnica poveča.

Nova obrt. V Gregorčičevi ulici št. 11. je začelo obratovati novo podjetje za umetno obrt in izdeluje vsa brizgotiskarska dela na blagu, svili, lesu, steklu in papirju. Podjetje je edino te vrste v Sloveniji in bo s svojimi res umetniškimi izdelki, zavesami, blazinami, rutami itd. lahko izpodrinilo po umetniški izvedbi in kvaliteti manj vredno in bolj drago importirano blago.

Sporod jubilejneza koncerta pevskega zbora »Glasbene Matice« Ljubljanske ima prav za prav pet delov. V prvi del so uvrščeni sami mešani zbori in sicer Gallusov šestoglasen madrigal Noli laudari in cemeroglasna moteta Ave Maria. Po Gallusu pride na vrsto goriški skladatelj Avgust Leban, zbor izvaja njegov mešani zbor Zadnji večer. Nato sledila dva mešana zbor, ki sta pri nas enako znana in priljubljena, to je Nedvedovo Nazaj v planinski raj in pa Foersterjevo Ljubica, ki jo po vsej pravici štejejo med najbolje zbere slovenske literature. Drugi del programa je posvečen moškini in pa ženskim zborom. Z moškimi zbori so zastopani Ipatjevi zbor »Kaj ne, da čuden sem« in prekrasno Jenkovo »Vabilo«. V tem delu je tudi Emil Adamič s svojim zborom »Scherzandl«, ki je danes prav tako moderen kakor je bil pred skoraj 25 leti, ko se je prvič izvajal. Za moškimi zbori sledi ženski zbori in sicer dva Premrlova »Pojdimo spat« in »Tri kaplje krvi«, nato trije najnovejši Satnerjevi »Dedeč Krime«, »Gorska pripovedka« in »Kapelica«. Drugi oddelek koncerta zaključuje Pavčič s svojimi »Zabamiz« za ženski zbor in alt solo s spremljevanjem klavirja in harmonija, ki so bile prvič pete na Matičnem koncertu med svetovno vojno. All-solo poje naša izvršna pevka gospa Bernot-Golobova. O tretjem, četrtem in petem delu pa jutri. Koncert se vrši v Unionski dvorani v ponedeljek 4. januarja ob osmih zvečer. Vstopnice so že na razpolago v Matični knjigarni.

Šišensko prosvetno društvo naznanja svojim članom, da običajnega Silvestrovskega večera letos radi sedanjih težkih razmer ne priredi. Zato pa vsem članom tem potom želi sprotno, blagoslovljeno novo leto. — Odbor.

Arizona ozemlje Indijancev, veliki kanjon in druge tajne je naslov predavanja, ki ga priredi Slovensko planinsko društvo v soboto, dne 2. januarja 1932, ob 20 v veliki dvorani Kazine (in »ne v Delavski zbornici, kot je bilo prvotno javljeno). Predavatelj g. Scherer je ameriški državljani, delegat trgovske zbornice v Los Angelesu, novinar in sekcijški šef banke. Je že več nego dve leti na potovanju in je dosedaj žel že po celi Aziji, Afriki in Evropi velike uspehe s svojimi skioptičnimi predavanji. G. Scherer govori perfektno nemški, angleški, francoski, italijanski in esperantski jezik in bo pri nas predaval v nemškem jeziku ter pojasnjeval svoje predavanje z zelo zanimivimi skioptičnimi slikami. Vstopnice so na razpolago v predprodaji v Slovenskem planinskem društvu, palača Grafike, Masarykova cesta 14-1 (telefon 2963) in na dan predavanja 2. januarja 1932 od 19 in pol dalje pri blagajni v Zvezdi. Cena sedežev po 6 Din, stojišča po 3 Din.

Esperantski tečaj za začetnike se bo otvoril meseca januarja 1932. Interesenti naj javijo svoje naslove in želje »Klubu esperantistov v Ljubljani« (Narodna kavarna). Kraj in čas otvoritve se bo sporočil interesentom pisмено in bo objavljen v dnevnem časopisu.

Gotilina in kavarna pri »Tičku na gričku« želi cenj. gostom veselo novo leto. Na svidenje na Silvestrov večer.

Načelstvo zadrage brivcov, frizerjev in lasničarjev sporoča, da bodo brivnice na praznik novega leta ves dan zaprte.

Češkoslovaška obec v Ljubljani. Silvestrovanje s programom in godbo bo v četrtek ob osmih zvečer v Zvezdi. Vabimo vse članstvo in po njih vpeljane goste.

Unionska klet cene znatno znižala! Kupite dobra vina za praznike za dom.

V odelku: narodno pesništvo so podane v preppevu Boj na Kosovem, Smrt vojvode Prijezde, Kraljevič Marko in vila, Sv. Sava in pastir (od epskih pesmi) in Riba in dekle, Največja pesem, Izpolnjena želja in še dve neznanjši (od lirskih). Opravičeno se vprašam, ali je to izbor iz jugoslovanske narodne pesmi? Vse pesmi v tem odelku so namreč srbske narodne. Kaj Hrvatje in Slovenci nimamo narodne epike in še prav posebej narodne lirike? To je mučna konstatacija, ki se vsiljuje človeku takoj po prvih straneh knjige. Če prirediteljica iz kateregakoli vzroka ne pozna slovenske narodne lirike, pa če je imela pogum vzeti nase težko nalogo sestavljanja jugoslovanske antologije v nemščini, ji to ostro zameriam. Tu je drastično podana stara napaka: če namreč Srb sestavlja antologijo, je preveč srbska, če jo Hrvat ali Slovenec, je pomanjkljiva za druge strani. Preko tega problema bi pa vsaj pred inozemstvom morali že zdavnaj priti in se pokazati v oni luči, ki nam je svojstvena in prava. (Čisto vzporedno naj na tem mestu omenim, da nam je bil g. Jaša M. Prodanovič pri sestavljanju srbske antologije »Ženske narodne pesme« pred leti, ki bi jo tudi K. Jovanovič lahko upoštevala, precej bolj pravičen).

V odelku: umetno pesništvo so zastopani z večjo ali manjšo srečo: Njegos, Mažuranič, Preradovič, Radičević, Jakšič, Jovanović-Zmaj, Aleksa Šantič, Ilić, Presić-Pavičić, Jakšič Mileta, Dučić, Svet, Stefanović, Vidrić, Rakić, Domjanić, Nazor, Danica Marković, Veljko Petrović, Sibe Miličić, Korolija, Bojić, Anica Savić-Rebac, Mladenović, Desanka Maksimović, Krklec in Kovačević. Od Slovencev so v tem odelku: France Prešern, Simon Gregorčič, Askerc, Kette, Murn-Aleksandrov in Oton Zupančič. Karakteristično je, da so vsi, katerih imena se končujejo na -ič transkribirani tudi v nemščini z mehkim č, kar ni orav.

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu« se vleče iz antologije v antologijo, dasi nima nobene antološke vrednosti. Tudi tu je objavljena — in to je vse, kar je Askercu v tej antologiji odmerjenega. Zopet ponovno trdim, da je vse svoje najboljšo dal Askerc v seriji balad in romanc in da bo po teh tudi živel v slovenski književnosti. Zdi se mi, da merodajni krogi, pa tudi prirejevateljica te antologije, se niso prišli do prave Askercjeve vrednosti in ga radi tega tudi tako klavno predstavljajo pred inozemstvom. Kat. Jovanović sta, kot sama pravi v uvodni besedi, s sveti pomagala gđ. Bogdan in Pavle Popovič in radi tega na njihuga preečješen del krivice, ki se je Askercu v tej antologiji zgodila. Ketteju je odmerjeno pre malo prostora. Predstavljen je le z eno pesmijo (»Winterliches Dorf«). Prav tako tudi Zupančič, ki je zastopan z dvema (Prisla si... in Tiho prihaja mrak), ki jih je sicer malo okorno, pa vendar občuteno prepel g. H. Hiltbrunner. Murn-Aleksandrov ima dvoje pesmi (Am Abend, Wenn der Wald im Dunkel sinkt).

France Prešern je zastopan s »Povodnim mozem« in s sonetom »Zivljenje ječa...« G. Pavle Popovič pravi v svojem suhem uvodu nekje: »Prešeren ist hier mit seinem »Wassermann« — einer Ballade echt uhlandscher Prägung — glänzend vertreten.« Zelo čudno so mi zdi, kako je on, ki kot profesor jugoslovanske književnosti na belgrajski univerzi gotovo dobro pozna Prešerna in njegovo pesem, prišel do te konstatacije. Ponovno trdim, da je ves pravi Prešeren, kakršen bi moral biti tudi v tej antologiji zastopan, v osebnih, doživiteljskih pesmih, v svojih ljubezenskih liriki, v sonetih in ne v epski baladi in romanci. Samhaberjev nemški prepjev zgoraj imenovanega Prešernovega soneta pa je zelo dober.

Simon Gregorčič je v antologiji udeležen po odlomku iz pesmi »Soči« in po eni pesmi iz cikla »O grobovih«. Askercjeva »Na Kalemeljdanu«

Maribor

Zlčenje in smrt v letu 1931

Nekaj statistike iz ljudskega gibanja v Mariboru.

Maribor, 29. decembra.

Ob koncu leta napravljena bilanca o življenju in smrti v našem mestu nam izkazuje sledeče številke: Rojstev je bilo v Mariboru letos 1163, od teh 510 dečkov in 553 deklic. Umrlo je 745 oseb (397 moških, 448 žensk). Poročilo se je 354 parov. Na posamezne župnije se razdelje številke sledeče: Stolna župnija: rojstev 714 (379 dečkov in 335 deklic), umrlo 115 (54 moških in 61 žensk), porok 69. Župnija Matere Milosti (franciškanska): rojstev 110 (53 dečkov, 57 deklic), umrlo 110 (56 moških, 54 žensk), porok 100. Magdalenska župnija: rojstev 339 (178 dečkov in 161 deklic), umrlo je 520 oseb (287 moških in 333 žensk), porok je bilo 185.

□ Prijatelji prijetnega in častjega razvedrila bodo šli na Silvestrovo v dvorano Zadrudne gospodarske banke, kjer nastopajo »Maribor«, omladinska godba in Ljudski oder. Začetek ob 8. Na avdient!

□ Silvestrovanje Maratona, SSK Maraton priredi Silvestrov večer v Rimskem vrelcu pri Guštanju, kjer se vrši klubov amuški tečaj. Iz Maribora pohite številni klubovi člani in prijatelji v Rimski vrelcu v četrti popoldne z vlakom, ki odhaja ob 13.18 z glavnega kolodvora.

□ Novo leto v gledališču. Na novega leta dan se vprizorila v Narodnem gledališču dve operetni predstavi. Popoldne se bo predvajala Leharjeva »Zemlja smehljaja«, zvečer pa se ponovi Abrahamov mlader »Viktorija in njen huzar«. — V soboto sledi poslednjič v sezoni vprizoritvev Cankarjeve drame »Kralj na Betajnovi«.

□ 100.000 Din za pomožno akcijo v Mariboru namerava podariti mariborska tekstilna industrija. Ta gesta mariborskih tekstilnih podjetij zasluži vso pohvalo ter je želeli, da bi naša odmeva tudi v drugih industrijskih panogah našega mesia.

□ Naše cenjene inerente opozarjamo, da sprejema uprava »Slovenca« inserate za novoletno število še danes popoldne.

□ Mrtvaški zvon. V Magdalenski ulici 19 je umrl v visoki starosti 88 let upokojeni grogovni mojster Peter Langer. Pogreb se vrši v četrti ob 3 in mrtvašnice na mestno pokopališče. — V Strmi ulici 11 je ugrabila smrt 67letnega upokojenega kazniškega paznika Primoža Puclja. Pokopan bo danes ob 4 popoldne iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. — Naj počivata blaga moža v miru, zaljučim naše iskreno sožalje!

□ Umetniška razstava Frasa in Sojca. Omenjena razstava predstavlja celo galerijo raznih zanimivih slik, portretov, študij, kipov, rezbarij itd., vsega gotovo nad 100 predmetov. V tem številu pa se ni upoštevana cela zakladnica zanimivih del Frasa, ki jih najdeš v posebnih mapah. Čeprav je Frasa eden umetnikov »stare garde« je vendar po svojih delih še vedno mlad, kar se jasno izraža v virtuozni barvni tehniki in umetniški vrednosti portretov. Zastopan je v različnih tehnikah: olju, pastelu, temperi, akvarelu, retlu itd. Posebno pozornost vzbujajo njegovi mojstriki portreti. Psiholško točno prinesene observacije poudinjav govore o tem, da je Frasa rojen za portretista, dasi se bavi po večini s cerkveno slikarjijo. Vsa njegova dela izražajo neko posebno solidnost in temeljitost. — Pa tudi Sojčeva dela zasluži vso pozornost. Predvsem njegove jaslice, relief Srca Jezusovega žaluznega mladeniča, kipa deklic, zrnimiva sta pa posebno osnutka za Pieta in spomenik Slomšku. Trenutno dela na modelu za neki večji spomenik.

Celje

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo za Celje in za celjsko okolico se bo vršil, kakor sporoča Gremij trgovcev v torek, dne 5. januarja od 8 do 12 popoldne v posvetovalnici Gremija trgovcev v Celju. Razlagova ulica št. 8. prtiljevo.

Drsališče SK Celje. SK Celje ima drsališče na tenis igrišču v Mestnem parku, ki je otvorojeno ves dan od 8 zjutraj do 9 zvečer. Drsališče je na zelo pripravnem kraju, led je prav fin za drsanje in zvečer je drsališče lepo razsvetljeno, tako da se more občinstvu lepo pripraviti obisk drsališča. Za zabavo pa še skrbi posebej gramofon, ki igra ves dan najrazličnejše komade.

Smrtina kosa. V javni bolnišnici je umrla v ponedeljek 28. t. m. popoldne v starosti 63 let Selc Jožela iz Gaberja. — Isti dan je umrl prav tako v javni bolnišnici v starosti 23 let na Ostroženem stanujoči kurjač pri Metki Pilberšek Ivan. — Kot tretja pa je umrla v ponedeljek 28. t. m. v javni bolnišnici v 57 leti starosti dinarica Marija Znidarjeva iz Stranic pri Konjicah. — Zaljučim preostajali naše iskreno sožalje, dušam pokojnih pa naj da Bog večni mir in pokoj.

St. Vid nad Ljubljano

Blaž Petočnikova čitalnica se v letošnji zimski sezoni — tako se zdi — hoče udeleževati na dramatičnem polju. Njen dramatični odsek je v nedeljo dne 13. decembra vprizoril krasno podučno igro »Ljubezen do revežev in zapuščenih velja in je več nego pohlep po časti in visokih službah«. Preteklo nedeljo pa so nas vrili igralci presenetili z Goljevo »Triglavska bajka«. Presenetili so nas, moramo priznati: tako dovršeno in gladko so nam v tej pravilni igri predočili resnico, da nad vsakim nasiljem in sovraštvom, nad vsako krivico, zlobo in prevaro slednjič zmaga pravica, poštenje in ljubezen. Vse igralce moramo zelo pohvaliti, zato ne moremo vsakega posebej imenovati. Tudi režiser, godba in pevec so svojo nalogo častno rešili. Na splošno željo in pa ker mnogi pretekle nedelje vsled velikega navala niso mogli dobiti vstopnice, se bo »Triglavska bajka« ponovila prihodnjo nedeljo dne 3. januarja ob pol 16, za otroke se bo pa vprizorila, tako se nam je reklo, najbrže na praznik sv. Treh kraljev ali pa v nedeljo 10. januarja, kar se bo še povedalo. Kdor hoče videti kaj lepega in slišati kaj podučnega, naj v nedeljo dne 3. januarja ne zamudi prilike priti v Ljudski dom k »Triglavske bajke«. Začetek točno ob pol 16. — Vstopnice se daje v soboto in v nedeljo popoldne v trafiki Zakonik; kdor more, naj vstopnico kupi v predprodaji, da pri blagajni ne bo prevelike gneče in da se bo moglo zigrto točno pričeti.

Dev. Marija v Poiju

Dramatični odsek prosvete Polje igra na Silvestrov večer ob 8 v domu »Rokovnjak«. — Kino »Polje« pa predvaja na Novega leta ob 4 in 8 zvočni film »Harry Piela«. Vstopnice v predprodaji v konumu.

Ura za električno javno razsvetljavo se je nekaj pokvarila in se česte v temi, zato ni čudno, da je neka delavka na opozklji cesi pada, da so jo morali odnesti domov.

Rod mariborski se je torej v tem letu pomnožil za 418 mladih meščanov, kar pomeni pri celokupnem številu prebivalstva lep prirastek. Prevladuje pa letos izjemoma moški spol, ker znaša prirastek pri novorojenih 213 dečkov napram 205 deklicam. Za ženski spol gotovo razveseljivo dejstvo, ker so do sedaj dosledno prevladovali tudi na polju prirastka ter je število žensk v mestu od leta do leta napredovalo. Po posameznih župnijah pa prednjači po številu rojstev stolna, po številu smrti pa magdalenska; za poslednjo pa je tolažilno, da prednjači tudi v številu porok. Zanimivo je, da si v franciškanski župniji drži število smrtnih slučajev in rojstev ravnovesje, namreč točno 110. Tudi število porok v tej župniji dosega točno okroglo število 100.

Vse to izkazuje visoke cilje njegove umetniške volje, njegova šola je trdna, plastična forma dobro pojmovana, tehnika mehka pa brez mehkužnosti. Da je Sojč zelo podjeten in pa tudi vsestransko vpošten, pričuje cela vrsta že izvršenih del, katere izkazujejo na razstavi izložene slike in skice. Razslava obeh naših umetnikov vzbujajo v obiskovalcu res lepe vtise ter zasluži najboljši obisk.

□ Tri opasne lisice pred sodniki. Okrožni senat je imel večeraj opravka s tremi prevejanimi lisicami, ki so se zagovarjale radi številnih tatvin in prevar, zagrešenih v okolici Maribora in v mestu. Zagovarjale so se Magdalena Ferk, Marija Nemeč in Marija Verdnik; vse tri so že stare znanke sodišča. Saj je bila Ferkova doslej nič manj kot 40krat predkaznovana ter je odsedela že petkrat težko ječo radi tatvin. Nemečeva ima v kazenskem registru zabeleženih že 23 predkazni, Verdnikova pa devet. To pot so prišle pred sodnike radi številnih manjših prevar in tatvin. Ferkova se je specializirala na tatvine kokoši, katere je prodajala v mesto trgovcem, poleg tega pa je opeharila par oseb za manjše znoske, Nemečeva in Verdnikova sta kradli z vrta v bolnišnici razno zelenjavo ter jo prodajali na trgu. Obeodbe, katere je to pot izreklo sodišče, so bile stroge pa umestne; Ferkova je dobila dve leti in pol robije, 4 leta prisilne delavnice ter pet let izgube častnih pravic. — Nemečeva je bila obojena na eno leto in pol robije, 2 leti prisilne delavnice in 3 leta izgube častnih pravic; Verdnikova je dobila eno leto in pol strogega zaporja. 3 letni pridržek po prestani kazni in 3 leta izgube častnih pravic.

□ Suknje v nevarnosti. Z zimo se običajno pojavljajo tatuni zimskih sukenj. Večraj je izginil iz stanovanja Marije M. v Cankarjevi ulici kratek moški kožuh, vreden 2500 Din. O tatu ni nobenega sledu.

□ Posledica poledice. Na zledenem tlaku je zdrsnilo 72letnemu upokojencu Ivanu Krepku s Pobrežja. Starček je padel s tako silo, da se mu je zdrobila kost na desni nogi nad kolonom. Prepeljali so ga v bolnišnico.

□ Pocen meso. Danes od 8 naprej se bo prodajalo na stojnici za poredeno meso 200 kg govejega mesa po 4 Din, in sicer na osebo do 3 kg.

□ Nesreča pri smučanju. Na Pohorju se je ponesrečil pri smučanju uradnik Spodnještajerske posojilnice g. Adolf Dostal. Zlomil si je nogo ter se zdravi v mariborski bolnišnici. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

□ Radio aparate in sestavne dele, zvočnike, žarnice, drobni material, po nizkih cenah dobite v zadrugi Radio-Maribor, Miklošičeva 2.

□ Rabite nageljne, vence, šopke, kličite telefon 27-66. Vrtnarstvo — Jemec — Maribor.

Ježica

Za Silvestrov večer pripravljajo naše Prosvetno društvo, kakor smo slišali, prijetno iznenadenje. Privedite se bo vršila pri pogrnjenih mizah. Na sporedu so operete, kupleti, zborovo petje, živa slika itd. Prijatelji poštenega veselja, pridite!

Kranj

Silvestrova. Prosvetno društvo bo privedilo Silvestrov večer v četrti 31 dec. v Ljudskem domu. Vsi prijatelji društva vabljeni!

»Cvrček za pečjo«. Za prihodnjo soboto 2. jan. zvečer in nedeljo 3. jan. popoldne pripravljata dramatični odsek veseljoigro »Cvrček za pečjo«.

Kočevo

Ravnatelj Biskupsky odhaja. Dosedanji ravnatelj na kočevskem premogokopu gospod Vitold Biskupsky je prestavljen na novo službeno mesto v Zagorje. Ravnatelj Biskupsky je bil nad deset let vodja kočevskega premogokopa. Naše delavstvo je pod njim doživelo največji razmah našega rudokopa v prvih povojnih letih, pa tudi najhujšo omejitev dela v rudniku, ki šteje sedaj komaj okrog 120 delavcev. Na njegovo mesto pride ing. Persoglio iz Hrastnika.

Slovenigradec

Prava cena. Le redko se sedaj pripeti, da bi kmetovalci prodali svojo žival za ceno, kakor gre. Poslednik 1. Pečolar pa je izjemoma pretekli teden prodal svojo prvovrstno plemensko kravo po 5 dinarjev za kg. Krava je tehtala čez 650 kg. kar je zneslo 3250 Din. Tako je prav! Da bi vsi kmetovalci mogli prodati svojo živalo za tako ceno, potem bi jim v sedanjih težkih časih še za silo bilo mogoče izhajati in bi se jim splačalo rediti lepo živino, dočim imajo pri nižjih cenah le samo izgubo.

Rečica ob Savinji

Proračun občine Rečica ob Savinji za l. 1932. je sestavljen tako-le: Izdatki znašajo 97.171,27 Din, ki se pokrijejo izvečenj za občinsko trošarino na vino, mošt, pivo, žganje itd. Doklade k direktnim davkom znašajo 10%. Naša občina je menda edina v banovini, ki ima tako nizke občinske doklade. Občinskimi odbornikom vsa čast, da tako ščitijo kmetstvo ljudstvo.

Obdaritev najrevnejše solske dece tukajšnje osnovne šole se je izvršila dne 23. decembra. Razdelilo se je precej perila, oblek in obutve. Da je te obdaritve bilo deležnih precejšnje število otrok, se imamo zahvaliti občinskemu odboru, banki upravi in tukajšnji branilnici, ki so v ta namen prispevale po par sto dinarjev.

Poizvedovanje

Zlat uhan se je našel na sveti dan v Vošnjakovi ulici. Naslov najditelja se izve v upravi.

Izgnubila se je mala črna torbica z rožnim vencem. Pošten najditelj se naproša, da jo vrne pri upravi »Slovenca«.

Na poti od Jarš pri Mengšu do Črnuč se je izgubilo rezervno kolo za tovorni avto »Chevrolet«. Odda naj se proti nagradi pri opekarnarju Jerkotu na Črnučah.

Gospodarstvo

Za znižanje zemljarine

Davčna uprava Ljubljana mesto opozarja davčne zavezance, ki imajo pravico do znižanja dopolnilnega davka zemljarine, da predložijo zadevne prijave do 31. januarja 1932. Prijave, ki se predložijo po odrejenem roku odnosno, ki se predložijo po členu 4 zakona o neposrednih davkih v naslednjih 15 dneh, pa se prekoračitev roka ne opraviči s tehničnimi razlogi, se za znižanje dopolnilnega davka ne upoštevajo. Dopolnilni davek se zniža pod naslednjimi pogoji: 1. da se davčni zavezaneц izključno bavi samo s kmetijstvom, 2. da obdeluje svoje posestvo samo s člani svoje družine, 3. da ima v domačem skupnem gospodarstvu več kakor pet rodbinskih članov, 4. da dopolnilni davek k zemljarini ne presega 5000 Din, 5. da vloži prijavo v odrejenem roku na predpisanim obrazcu. V smislu omenjenega zakona se za člane skupnega domačega gospodarstva po tem zakonu ne morejo smatrati: 1. osebe, ki so stalno odsotne. Za stalno odsotne se ne smatrajo osebe, ki bivajo izven doma zaradi odslužitve kadrskega roka, šolanja, zdravljenja itd., 2. osebe, ki se bavijo ali poleg kmetijstva ali izključno z obrtom, industrijo ali drugim pridobitnim poslovanjem ali s samostalnimi poklicem, ki je zavezan pridobitni, 3. osebe, ki so v razmerju stalne javne ali privalne službe, 4. žene in otroci oseb omenjenih v točkah 2 in 3, 5. hišno služabništvo in nameščenci. Prijave se morajo vložiti pri pristojnem občinskem oblastvu, v Ljubljani torej pri mestnem načelnstvu na predpisanim obrazcu, ki se dobi pri pravkar omenjenem oblastvu.

Naš izvoz pada

V mesecu novembru je Jugoslavija izvozila blaga za 263.852 ton v vrednosti 349.433.213 Din; v istem mesecu lanskega leta pa je znašal izvoz 397.574 ton v vrednosti 619.661.122 Din. Po teži je torej izvoz v letošnjem novembru nazadoval za 133.722 ton, to je 33,63%, po vrednosti pa za 270.227.889 Din, to je 43,61%. V teku prvih enajstih mesecev tekočega leta smo izvozili blaga v vrednosti 3.086.757 ton v vrednosti 4.418.916.934 Din; v istem času lanskega leta je znašal naš izvoz 4.426.331 ton v vrednosti 6.286.594.400 Din. Letos je torej izvoz padel za 1.339.574 ton, to je 30,26%, po vrednosti pa za 1.867.677.465 Din ali 29,70%. V primeri z lanskim letom smo torej letos nazadovali toliko v pogledu množine izvoza kolikor glede vrednosti.

Država vrača dolgeve narodni banki. Iz bilance Narodne banke od 22. t. m. je razvidno, da je vlada vrnila v drugi polovici decembra Narodni banki 180 milijonov na račun posojil, ki jih je najela pri banki v tekočem letu, predvsem po razglasitvi Hooverjevega moratorija. Preostali državni dolg, ki izvira iz kratkoročnih posojil, znaša še 95 milijonov. V smislu zakona o Narodni banki mora država plačati ta dolg še v teku tega leta. Do 8. julija si je državna blagajna izposodila 100 milijonov, do 31. julija nadaljnjih 230, do 8. avgusta 70, do 31. avgusta 70, do 8. oktobra nadaljnjih 20, do 15. oktobra 10 milijonov, skupno 500 milijonov. Od tega je država vrnila do 15. novembra 150 milijonov, do 22. novembra 75 in zdaj 180 milijonov Din. — V primeri s stanjem od 15. decembra 1931 se je do 22. decembra denarni obtok znižal za 81,7 milj., zaloga deviz je padla za 23,9 milj. in posojila so se povečala za 33,8 milj.; vendar je zmanjšanje denarnega obtoka ugodno vplivalo na višino skupnega kritja, ki je poskočilo od 36,89% na 37,42%.

Belgrajska obrtna zbornica je na svoji zadnji plenarni seji sprejela resolucijo, v kateri zahteva, da se z zakonom izvede v vsaj dvanajst ločitev zbornice in da se obrtne zbornice osamosvoji. Resolucija je bila poslana tudi ministrskemu predsedniku.

Italijanska broderska družba »Navigatione generale Italianae« je na občnem zboru, ki se je vršil v Genovi v ponedeljek, sklenila, izplačati za letošnje poslovno leto, ki se je zaključilo s septembrom, 25 lir za vsako delnico, to je 5%. Dobiček družbe je padel od 36,62 lir v lanskem letu na 24,05 lir letos. Družba se je posebno zadržala z graditvijo velikega parnika »Rex«.

Rusko-nemška trgovinska pogajanja, ki se že dolgo časa vršijo v Berlinu, se bližajo zaključku. Vse kaže, da so Rusi v glavnem uspešni. Nekateri nemški listi poročajo, da je bilo na berlinski borzi te dni kupljenih 200.000 ton ruskega žita. Z izkupičkom iz te prodaje bodo boljševiki delno krili svoje dolgeve za industrijska naročila v Nemčiji. V prvih devetih mesecih tega leta je znašal ruski izvoz v Nemčijo 220, lansko leto pa 369 milijonov mark. Boljševiki hočejo na vsak način svoj izvoz dvigniti, ker bi sicer ne mogli več plačati strojev in drugih tehničnih izdelkov, ki so jih naročili v Nemčiji. Del nemškega javnega mnenja svari vlado, naj ne gre v pogajanja z boljševiki predaleč; saj se je že zdaj pokazalo, da je Nemčija prisiljena kupiti rusko žito, ker bi sicer ne prišla do plačila za svoje dobave Rusiji.

Dobave. Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 11. januarja 1932 ponudbe glede dobave 400 m³ jamskega lesa. — Ravn. drž. rudnika Kreka sprejema do 14. januarja 1932 ponudbe glede dobave naprave proti prenapetosti ter glede dobave 2000 kilogramov masti za jamske vozačke. — Ravn. drž. rudnika Kreka sprejema do 15. januarja 1932 ponudbe glede dobave ca. 30.000 kg pšenične moke, 4000 kg svinjske masti, 2000 kg namiznega olja, 2500 kg kave, 5000 kg riža in 2000 kg mila. — Dne 15. januarja 1932 se bo vršila pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Belgradu ofertna licitacija glede dobave moivoza.

Prodaja zabojev. Dne 12. januarja 1932 se bo vršila pri dravskem intendantskem skladišču v Ljubljani prodaja 512 komadov starih sodov. — Oglas se na vpogled v pirzni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču.

Borza

Ljubljana, 29. decembra.

Denar

Funt in lira sta kazala tendenco navzdol, med tem, ko sta se češkoslovaška krona in belga učvrstila, dočim so ostali tečaji Newyorka, Amsterdam in Curih ostali nespremenjeni.

Ljubljana. Amsterdam 2256,05—2262,89, Bruselj 783,86—786,22, Curih 1097,85—1101,15, London 189,21—196,71, Newyork 5004,43—5621,43, Pariz 220,72—221,38, Praga 166,65—167,15, Trst 283,14 do 289,14.

Zagreb. Amsterdam 2256,05—2262,89, Bruselj 783,86—786,22, London 189,21—196,71, Milan 283,14 do 289,14, Newyork kabel 5623,43—5643,43, ček 5604,43—5621,43, Pariz 220,72—221,38, Praga 166,65 do 167,15, Curih 1097,85—1101,15.

Belgrad. Amsterdam 2256,05—2262,89, Berlin 1345,95—1372,65, Bruselj 783,86—786,22, Newyork 5604,43—5621,43, Curih 1097,85—1101,15, London 189,21—196,21, Pariz 220,72—221,38, Praga 166,65 do 167,15, Milan 283,14—289,14, Stockholm 1062,51 do 1092,51.

Curih. Belgrad 9,10, Pariz 29,10, London 17,60, Newyork 512,50, Bruselj 71,50, Milan 26, Madrid 43,40, Amsterdam 205,75, Berlin 21,60, Stockholm 97,75, Oslo 96,25, Kopenhagen 97,25, Sofija 3,71, Praga 15,18, Varšava 57,50, Atene 6,95, Carigrad 2,51, Bukarešta 3,05, Helsingfors 7,30.

Vrednostni papirji

Zagreb. 7% inv. pos. 60 bl., vojna škoda ar. 252 $\frac{1}{2}$ —254, kasa 252 $\frac{1}{2}$ —254, 257, 254, 4% agrar. obv. 30 bl., 7% Bler. pos. ar. 47 $\frac{1}{2}$ —48, kasa 47 $\frac{1}{2}$ do 48, 47 $\frac{1}{2}$, 49, 8% Bler. pos. ar. 54—55, kasa 54—55, 55, 57, 6% begl. obv. 39 bl.

Zagrejski promet. 7% Bler. 3000, 8% Bler. 2000, vojna škoda 200. — Skupni promet brez kompenzacij 9.718.000 Din.

Belgrad. 7% drž. inv. pos. 61-bl., 4% agrar. obv. 30 $\frac{1}{2}$ bl., 20% den., 6% begl. obv. 38 bl., 37 den., vojna škoda prompt 250 bl., 249 den., 12 a 254, 254, 252 $\frac{1}{2}$, 251, 250, Narodna banka 6000 bl., 5000 den. — Promet v agrar. obveznicah je znašal 52.000 nom. in v vojni škodi 2500 kom.

Dunaj. Don. sav. jadr. 88, Wiener Bankverein 12, Escomptesche 113, Aussiger Chemische 131, Alpine 13,50, Trboveljska 32.

Zitni trg

Novi Sad. Rž: bačka 150—155. Oves: bč., srem., slav. 127 $\frac{1}{2}$ —132 $\frac{1}{2}$. Koruza: bč., garant, kvaliteta 58—60, bč., srem. za januar 61—63, bč., srem., za marec, april in maj 75—77 $\frac{1}{2}$, bč., garant, kvalit. 54—56, sram., garant, kvalit., okolica Sid 63—65, bč., za marec, april in maj 77 $\frac{1}{2}$ —80, bačka, sušena 72—74, srem., sušena 74—76, srem., okolica Sid 76—78. Ječmen: srem. 63/64 kg 122 $\frac{1}{2}$ —127 $\frac{1}{2}$, bč., srem. pomladni 67/68 kg 160—170. — Moka: Ogg bč. bn. stanica 360—380, št. 2 340—380, št. 5 305 do 310, št. 6 255—265, št. 7 190—200, št. 8 122 $\frac{1}{2}$ do 127 $\frac{1}{2}$. — Fižol: bč., srem. beli 2% brez vroč 187 $\frac{1}{2}$ —192 $\frac{1}{2}$. — Otrobi: bč., srem. v jutu vrečah 85—90, bn. v jutu vrečah 80—85. — Promet: 31 vagonov. — Tendence: nespremenjena.

Sombor. Koruza: bč. za dec. in jan. 60—62 $\frac{1}{2}$. Tendence: nespremenjena. — Promet: 71 vagonov.

Budimpešta. Tendence: slaba: Promet: miren. Pšenica: marec 13,52—13,80, zaklj. 13,50 do 13,52; maj 14,40—14,70, zaklj. 14,40—14,42. Rž: marec 15,25—15,45, zaklj. 15,25—15,26. Koruza: maj 14,20—14,45, zaklj. 14,20—14,22.

Živina

Mariborski živinski sejem, dne 29. decembra. Na današnji živinski sejem je bilo prignanih: 4 konji, 12 bikov, 54 volov, 183 krav in eno tele, skupaj 254 glav. Cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 3,25—3,55, poldebili voli 2,25—2,75, plemenski voli 3—4, bikli za klanje 3—4, klavne krave debele 2—4, plemenske krave 2,50—3, krave za klobasarje 0,75—1,25, molzne krave 3—3,25, breje krave 3—3,25, mlada živina 2,50—4,25, tele 4—6 Din. Prodanih je bilo 146 glav. Mesne cene so sledeče: volovsko I 10—12, II 7—8, meso od bikov, krav in telet 4—6, telečeje meso I 12—14, II 8—10, svinjsko meso, sveže 8—14 Din za 1 kg. — Dunajski prašijski sejem. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky in Co., Dunaj.) Prignanih je bilo 8994 pršutarjev in 9609 špeharjev. Iz Jugoslavije 2906. Cene: špeharji najboljši 1,57, I. 1,50—1,55, II. 1,45 do 1,48, kmečki 1,48—1,55, najboljši 1,65, pršutarji 1,40—1,2, najboljši 2,05. Tendence: I. špeharji so bili za 5 grošev, pršutarji za 10 grošev dražji, sicer pa so ostale cene nespremenjene. Nepridanih je ostalo 60 pršutarjev in 13 špeharjev.

Metika

Slava Bogu na višavi. Dobro so jo zadeli metiški godci. Ko se je narod vsul od polnočnice se je naenkrat oglasila godba. Zadrženo so se ogledovali ljudje, od kod. Prostijski Marko je star možak, tako star, da niti sam ne ve, koliko jih nosi že na svojem upognjenem hrbtu. Gotovo ga je norčavošče že davno minilo, če je sploh kdaj plesati znal. Dvakrat se je začuden zavrtel, da bi videl od kod godba, pa kot da išče v skrivnici: nikjer godcev! Potem šele je zapazil da vse gleda na stolp in tedaj je šele domel: pa je res na višavi ta slava. Tako se je čudovito preživela božična pesem tja v prelepo jasno tiho noč in spremljala narod na potu domov vse tja v tiho nočno daljo. Mala Vlada pa je klicala mamo: počakaj mama, da bom videla, kako bodo angele šli nazaj v nebo.

Lep božič smo imeli. Lepo so nam iz višave-zaigrali

Verske razprtije med muslimani

Angleški tisk je pozorno zasledoval potek mednarodnega panislamskega kongresa, ki je zboroval od 7. do 22. decembra v Jeruzalemu. Neugodno deževno vreme je preprečilo predvidene svečane obhode in zaključno službo božjo na prostem ter povzročilo predčasen zaključek zborovanja. Razen tega uradno navedenega vzroka pa so potek kongresa motili stalni medsebojni spori udeležencev.

Splošen pretep je zaključil že otvoritveno kongresno sejo. Neki poslanec, ki je govoril o potrebi socialne reforme v islamu, je srečal ogorčenje konservativnejših udeležencev. Planili so nanj s palicami in bi ga nedvomno tudi ubili, če ga ne bi osebno ščitili navzoči muftije (visoki muslimanski svečeniki). Kongres se je sestal v Palestini, da bi poudaril edinstvo muslimanskega sveta z ozirom na arabsko-židovski boj. A palestinski muslimani z jeruzalemskim županom na čelu so odklonili udeležbo pri kongresu, češ, da ne izražajo pravega mnenja ljudstva. Šaukat Aliju, voditelju indskih muslimanov, ki jih je zaman hotel pridobiti, so očitali preveliko prijateljstvo z Angleži. Bivši kralj Ali Ibn Husejn se

ni odzval vabilu prireditvenega odbora in je opozoril, da so na kongresu zastopani samo muslimani iz Afganistana, Hedžasa, Egipta, Iraka, Nedžda, Perzije, Sirije in Turčije, ki so predstavljali samo »skupine zavednih muslimanov v domači državi«. Vodja egiptovskih levčarjev (vaftistov), Mahmud Paša, je zahteval, da bi se preselil kongres v Kairo, češ, da »nima pomena zborovati na nesvobodnih tleh«. To je izzvalo nove prepire. Zmernejši egiptski poslanci, ki so tvorili največjo skupino, so naposled zagrozili, da bodo zapustili kongres, če resno skupno delo ne bi bilo možno. Sele to je nekoliko pomirilo duhove. Zastopniki tatarskega sovjetskega prebivalstva (emigranti) so poročali o preganjanju muslimanov ob Volgi in na Uralu in prosili, da bi se pritožil kongres pri Zvezi narodov. Kongres je končal, ne da bi prišlo do kakih pozitivnih sklepov in so se nade Angležev izjalovile. Edini uspeh tega kongresa so krvavi nemiri v Siriji, ki so ji Angleži hoteli s pomočjo na zborovanju zastopanih muslimanov imenovati novega kralja.



Arnaldo Mussolini, brat italijanskega diktatorja, je umrl v Milanu zadet od srčne kapi. Arnaldo Mussolini je bil časnikar in publicist ter je vodil osrednje glasilo fašistične stranke »Popolo d'Italia«.

Skesani tat

Francoski listi poročajo: Starinska cerkev sv. Nikolaja v Nancyju na Francoskem je doživela letos na dan svojega patrona 6. decembra izreden dogodek. Pred 26 leti, 6. decembra, je bila cerkev oropana. Vlomilci so odnesli več zgodovinskih dragocenosti. Cerkovniki, ki so prišli zgodaj letošnjega 6. decembra v cerkev, da bi pripravili potrebno za svečano sv. mašo, so nepričakovano zagledali vse ukradene predmete na oltarju, kjer so stali nekdanj. Poklicali so kanonika Guillaumata. Ta ni bil niti najmanj presenečen. Dejal je samo: »Vedel sem že precej dolgo, da bomo dobili naše premoženje nazaj.«

Novica se je razširila po mestu in policija se je obrnila na župnijo sv. Nikolaja za pojasnila. Kanonik je odklonil vsako izjavo, češ, da ne sme izdati, kar je zvedel pri spovedi. — »Zločinci morajo biti vendar kaznovani!« je vztrajal policijski nadzornik.

»Zakaj pa jih niste našli?« se je nasmehnil kanonik. »Sveti Nikolaj se je sam zavzel za svojo cerkev in ne mara nobenega maščevanja nad skesanim grešnikom. Le prečitajte njegovo življenje!«

Mesto Nancy šteje ukradene in zdaj v nepoškodovanem stanju povrnjene starine med svoje največje zgodovinske zaklade. Največjo vrednost med njimi ima zlati, z briljanti posejani svečnik, darilo Lotarinskega vojvode iz leta 1635. Omeniti je še srebrno poprsje sv. Nikolaja, darilo kralja Ludvika XIV., in dve dragoceni ladji iz pozlačenega srebra, umetniško delo iz XVI. stoletja. Srednjeveški zlatarji so z brezmejno potrpežljivostjo izdelali vse podrobnosti ladijske opreme: vrvoje, jambore, jadra in vse moštvo na krovu. Ti ladji sta bili večkrat razstavljeni v Parizu.

»Strašna stvar — neverjetno — gospod natak! Gumb v juhi! Kaj naj to pomeni?«

»Kaj naj to pomeni? — Nisem prerok niti vešč — sem samo natak!«

»Gospod zdravnik, zakaj pa vprašate vsakega pacienta, kaj je večerjal? Morda radi diete?«

»Ne — radi računa.«



Pokonečevanje min. Kljub temu, da je minulo že trinajst let, odkar je končala strašna vojna, plavajo posebno po severnem morju še vedno mine. S posebnimi parniki in železnimi mrežami jih lovijo in potem daleč v morju uničujejo.

Ptice selivke

Prijatelj lista nam piše: Jeseni sem gledal množico, ki se je zbrala na vogalu Miklošičeve ceste. Mlad vrabec je padel iz gnezda. Ljudje so se smejali obupani vrabci. Nekdo je pripeljal psa in je bil hudo razočaran, ko je ta samo povohal skakajoče malo bitje: »Ne diši mu! Sit je!«

Usmiljenje do živali je zanesljiv dokaz srčne izobrazbe. Spomnil sem se neštevilnih Berlinčanov, ki so pred kratkim opazovali dve, v okenski mreži neke banke ujeti lastovki. Poklicali so ognjegase, ki so z lestvo rešili jetnici in jima obvezali ranjene nožice, preden so ju spustili na prosto.

Kanadska vlada je letos nakupila na Nemškem 4600 slavčkov, ki so jih pripeljali s posebnim parnikom v novo domovino, da bi poživili s svojim življenjem gozdove.

Nasprotno smatrajo romanski narodi ptice selivke samo za meso. Znana je žalostna usoda, ki doleti jate izmučenih lastav v Južni

Artur Henderson, bivši angleški zunanji minister in volitelj delavske opozicijske stranke, je bil na jesenskem zasedanju Sveta Društva narodov, kjer je kot aktivni minister zastopal Anglijo, izvoljen za predsednika velike razorožitvene konference, ki prične 2. febr. v Ženevi.



Italiji. Tudi na Francoskem so izdali letos 21.699 uradnih dovolil za lov na ptice. A pred kratkim ustanovljena francoska Zveza za zaščito ptic je pričela s smotreno šolsko propagando in zdaj zgradiła posebno krasno zavetišče v bližini kraja Sainte Marie sur Mer. Lepa vila nosi na pročelju latinski napis »Dominus custodiat introitum et exitum«. Velik park je opremljen z neštevilnimi hišicami za ptice pevke. Poseben žvinozdravnik skrbi za poskodovane goste.

Gramofon in radio

Nemški konzorej založnikov gramofonskih plošč je tožil Radiopravo (Reichsrundfunk), ker je mnenja, da je občutno zmanjšal radio njegove dohodke. Založniki trdijo, da načelno slabo kupujejo, odkar predvaja radio gramofonske plošče, in zahtevajo popolno prepoved tako zvane reproducirane glasbe. Kakor je znano, tvorijo gramofonske plošče izdelate del vseh radio sporedov. Če bo konzorej dobil pravdo, bodo zašle vse nemške radio postaje v velike gmoine težkoče. Ni nobenega dvoma, da bi postala v tem primeru zahtevana prepoved kmalu mednarodno veljavna.



Odtis prsta. Na pisemnih pogodbah potrjujejo svojo soglasnost ljudje, ki ne znajo pisati, s tem, da pritisnejo namesto podpisa s črnilom namazan palec. Poteze na prstih so vsakemu človeku tako lastne, da jih med tisoči in tisoči po malenkostnih razlikah lahko ločimo. To razliko so izkoristili pri ugotovitvah zločincev. Kakor v šolah zemljepisne karte, tako mora znati dober kriminalist razlikovati posebnost tega ali onega od tisa med neštetiimi drugimi.



Trnjeva pot ruskega begunca

I. Demidov, ki redno priobčuje v pariškem ruskem tisku zanimive življenjepisne posebne nadarjenih zastopnikov mlade ruske emigracije, popisuje v eni poslednjih številki desetletni križev pot življenja, ki se je pričel v mali ruski vasi in končal v Vatikanu. Bogat, a skoraj nepismen kmet v trgu Zagradovka na Hersonskem je zelo skrbel za otroke in je njegov starejši sin postal celo inženjer, kar je pomenilo benzacijo za ves okraj. Mlajši, junak te povesti, je dovršil učiteljske pomladi nesrečnega leta 1914. Namesto v šolo je moral na bojišče; gledal je smrti v oči, odnesel tri rane: v glavo, prsa in nogo, okreval in postal medtem poročnik. Po prevratu 1918 je prišel med bele in po hudih bojih z rdečimi na Perokopu z ostalo Wranglovo vojsko dospel v obupen Galipoli pri Carigradu. »Golo polje« so krstili begunci to pribežališče. Posrečilo se mu je uiti iz taborišča, dasi ni bilo tako lahko posloviti se od bodeče žice. Postal je kurjač na »Rionu«, ruskem parniku, ki so ga najeli Grki. Gledal je, kako odhajajo tovariši na Bolgarsko in v Jugoslavijo, na Francosko in v Ameriko, ter sklenil poiskati sreče v Braziliji. Z nekim rojakom sta šla kot kurjača na francoski parnik »Provence«, a brazilske oblasti niso marale beguncev brez denarja in vizumov. »Provence« se je povrnil v Carigrad.

Kmečki sin je ostal sam: njegov sopotnik je podlegel pljučnici, ki jo je dobil na prepihu ob razbeljenih kotlih. Ponesrečeni učitelj in nekdanji poročnik je v letih 1921—22 sekal Turkom drva, snažil železniške vagonce, se izučil za pleskarja. Naposled je dospel kot poljedelski delavec na Francosko, pospravljal

letino v okolici Lyona in po končanem delu dobil pravico ostati v deželi. Našel je zaslužek, se povrnil k ljubljnim knjigam in se vpisal na lyonsko bogoslovsko fakulteto. Profesorji so spoznali njegovo nadarjenost. Leto dni pozneje, ko se je vrnil v katoliško vero, so mu ponudili na izbiro štiri univerze za nadaljevanje izobrazbe: Lille, Löwen, Strasburg in Rim. Izbral si je Rim, ker tja ga je vodila določena pot. Konec leta 1923 je prišel nekdanji kurjač v Collegio Pontificio Greco. Med njegovimi tovariši so bili Jugoslovani, Nizozemci, Italijani, Arabci, Grki. Kmalu je postal prefekt v internatu, dovršil z odliko fakulteto in leta 1927 predložil doktorsko disertacijo. Še poprej je bil imenovan za člana »Apostolskega kolegija za ruske zadeve« pod vodstvom monsignora D'Herbignyja in postal profesor primerjalne (latinske in grške) patalogije v grškem kolegiju. Mladenič, ki leta 1922 se ni poznal razen rusčine nobenega drugega jezika, obvlada sedaj latinščino in grščino, ne da bi govoril o cerkveni slovanščini, in čita, piše, govori še francosko, italijansko, novogrško. V latinščini je tudi spisal doktorsko disertacijo. A še vedno ni bil zadovoljen. Obiskoval je bogoslovski tečaj in dovršil vse štiri semestre Vzhodnega oddelka Gregorijanske univerze in konec lanskega leta predložil drugo, zopet latinsko disertacijo. Dopržil je svojo strogo dijaško pot in je srečen, da ga je poklical Gospod za delovanje na Svoji njivi. Brez posebne naklonjenosti Previdnosti nikoli ne bi dospel preko vseh neštevilnih težav iz ruske vasi v središče vesoljnega kristjanstva.

Sméšnice

Na slikarski razstavi

»Sijajno, divno! Pogled ta kubistični umotvor: Pokrajina!«

»Ah, kako strašno mora biti na Kubi!«

Iz starih časov...

Dobrovoljček z dežele se prvič vozi v železnem vagonu. Videč zasilno zavoro, vpraša sosedo, kaj je to.

»Zvonček za restavratorski voz!« se glasi odgovor in dobrovoljček takoj »pozovni«.

Vlak se takoj ustavi in sprovednik ves preplašen vpraša: »Kaj je, kaj želite?«

»Pol litra cvička in dravsko klobaso!«

*

»Vi, gospod urednik, ste torej mnenja, naj bi dal več ognja v svoje šale in pesmi?«

»Ravno obratno, dragi gospod!«

*

V novi občinski hiši je nedavno prišel k samostojni starejši dami uglaševalec glasovirjev.

Dama: »Jaz vas vendar nisem klicala.«

Uglaševalec: »Vi ne, ampak vaši sosedje!«

*

Zena (ponosno): »Samo meni se imaš zahvaliti za to, kar si postal!«

Mož (ponižno): »Ali sem ti kdaj to očital?«



Največji konj na svetu, zrejen na posestvih angleškega prestolonaslednika, ki je velik ljubitelj živali. Konj je star šele tri leta in je bil na nedavno prirejeni razstavi proglašen za največjega konja na svetu.

Koliko potrebujemo hrane

Monakovski obrtni muzej je avtomat, ki točno zračuna za vsakega posameznika potrebno število kalorij. Na ta način se ugotovi sestava kosa, ki nasiti, ne da bi bilo po nepotrebnem preobilno. Avtomat ima obliko navadne javne tehnične. Čim stopi kosila potreben človek, mora potegniti še tri vzvode, ki zabeležijo starost, visokost in poklic. Avtomat sestava te podatke, jih zveša za 30 odstotkov pri delu v pisarni, za 50 odstotkov pri napornejšem telesnem delu, odšteje pri različnih poklicih večji ali manjši »količnik počitka«, doda »sportni količnik«, če je potreben, itd. Naposled dobimo listič s točno številko organizmu potrebnih kalorij. Zraven visi razpredelnica, ki kaže, koliko kalorij vsebuje obložen kruh s kosom klobase, zrezek, prikuha, juha, jabolko itd. Avtomat je tako priljubljen, da bo kmalu otvorilo vodstvo muzeja gostilno, kjer bo prodajalo na kalorije točno preračunane jedi.

Fotoamaterji! Povečave

od Vaših negativov Vam strokovno lepo in poceni napravi

lofoodd. Jugoslovanske knjigarne



»Pošta prihaja.« Kljub napredovanju tehnike, kljub avtomobilom in letalom vidimo ponekod še pravo, starinsko poštno kočijo. Pogled na dobrodušnega voznika, aephana konja in zbito kočijo nam obudi prijetne spomine na dobre, stare čase.

Spremembe v tekmovanju za srednjeevropski pokal

Ze več let vlada sportna vojna med našimi in italijanskimi nogometaši. Največjo škodo imamo od tega ravno mi, ker so najugodnejše železniške zveze ravno v Italijo in bi gostovanja italijanskih klubov bila za nas dobra šola. Ko se je sedež Zveze preselil v Beograd, so gledali, da so dosegli najprej mir z Madžari, kar je najbolj koristilo klubom v bližini madjarske meje. Govorilo se je tudi, da bodo kmalu obnovili stike z italijanskimi klubi. Celo predsednik Češke nogometne Zveze Pelikan se je ponudil, da bo posredoval. To so bile seveda samo besede. Iz madjarskih sportnih časopisov pa sedaj posnemamo vest, ki dokazuje, da se tudi oficijelni italijanski sportni forumi bavijo z mislijo, da je treba doseči sporazum z nami.

Ob priliki meddržavne tekme Italija - Madjarska, ki se je vršila v Turinu, je predložil tajnik italijanske nogometne zveze, Zanetti, madjarskim zastopnikom predlog, kako naj se reorganizira tekmovanje za srednjeevropski pokal. Do sedaj so sodelovali v tem tekmovanju samo klubi, zmagovalci v prvenstvenem in pokalnem tekmovanju; in sicer iz Avstrije, Češke, Madjarske in Italije. Igrali so po dvojnem cup sistemu. Zanetti pa predlaga, naj bi se pritegnilo še Jugoslavijo in Svico. Predlog je zanimiv radi tega, ker ne sodelujeta več po dva kluba, pač pa tekmuje pet klubov po dvojnem cup sistemu. Zmagovalec v pokalnem tekmovanju bi bila ona Zveza, katere klubi bi priborili skupno največ točk.

Za prihodnje leto je Zanetti izdelal predlog, kateri klubi bi igrali v tekmah za srednje evropski pokal. Češkoslovaška: Slavija, Sparta, Viktorija Žižkov, Telpilizer, Bohemians. Jugoslavija: BSK, Jugoslavija, Gradjanski, Hajduk, Hašk. Avstrija: Admira, Viena, Rapid, W. A. C., Wacker. Italija: Juventus, Turino, Roma, Bologna, Ambrosiana. Madjarska: Ferencvaroš, Ujest, Hungaria, Boscakay, III. Okraj. Svica: Curih, Grasshoper, Cervette, Bazel, Jungboys. Toda g. Zanetti ni ostal samo pri tem, določil je že tudi, kateri klubi igrajo med seboj. Nas najbolj zanima seveda, s katerimi moštvi se srečajo naši zastopniki. BSK: F. C. Curih, Jugoslavija: Ujest, Gradjanski: Rapid, Hajduk: Bologna, Hašk: Bohemians.

Iz tega predloga je jasno, da Italijani računajo, da bodo v najkrajšem času obnovljeni stiki z nami. Ne samo s tega stališča je predlog Zanettija zanimiv. Dosedaj so tekmovali za srednjeevropski pokal klubi, vsak premagan je izpadel, in zmagovalec je postal nepremagano moštvo. Po novem načinu pa ne bo zmagovalec klub, pač pa nogometna zveza, katere klubi bodo osvojili največ točk. Torej! Zmagala bo zveza, katere pošlje v boj približno pet enako močnih klubov. To sta samo dve, in sicer Italija sama ali mogoče tudi Avstrija! Vse ostale zveze imajo dva močna kluba, vse ostalo je precej slabše in nima izgledov. Mogoče ne rečemo preveč ako trdimo, da je tudi naša zveza med tistimi, ki bo poslala v boj pet približno enako močnih klubov! Na vsak način je pa predlog zelo zanimiv. Kakšno stališče bo seveda zavzela naša zveza, je še vprašanje, skoro gotovo je pa, da

ne bo odbila sodelovanja v tem tekmovanju. Treba bo samo najti način, da tekmovanje za srednjeevropski pokal ne bo oviralo tekmovanja za državno prvenstvo. Teh pet klubov se ne more izločiti iz domačega prvenstva! Zanetti namreč predlaga, da tekmuje prvih pet klubov, to je pa mogoče ugotoviti samo potem domačega tekmovanja po sistemu lig.

Iz Sport Hirlapa posnemamo, da bo predlog Zanettija uspel. Madžari in najbrže tudi Čehi so gotovo sporazumni, saj je Pelikan prevzel posredovanje med nami in Italijani, zato je gotovo dobro informiran o namerah Italijanov. Ker bo konferenca odbora srednjeevropskega pokala v najkrajšem času, bomo kaj kmalu vedeli kako in kaj.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 30. decembra: Opoldanski program odpade — 17.00 Leo Tičar: Novi vek v svetovni politični areni — 18.30 Dr. Reya: Morje — 19.00 Plošče — 19.30 Literarna ura: 50-letnica dr. Iv. Laha (Fr. Vodnik) — 20.00 Samospevi ge. Stefanije Vukove; pri klavirju g. Josip Grbec — 20.45 Samospevi g. Mirka Puglja, člana nar. gled. — 21.30 Plošče — 22.00 Cas in poročila.

Četrtek, 31. decembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Ing. Ferdo Lupša: Problem naših trgovskih stikov z Zapadno Indijo. — 19.00 Strauss: Cigan baron (prenos z Dunaja). — 22.00 Zabavno čtivo. — 22.30 Imitiranje jazz-instrumentov. — 23.00 Prenos silvestrovanja iz uni-onske dvorane.

Drugi programi

Četrtek, 31. decembra.

Beograd: 12.35 Radio orkester, 19.00 »Cigan baron«, opereta, prenos z Dunaja. Silvestrovanje. — Zagreb: 12.30 Plošče, 19.00 »Cigan baron«. Kabaretni večer. — Budapest: 12.05 Operni koncert, 19.00 Večerni koncert, 20.45 Radio gledališče. — Dunaj: 19.00 »Cigan baron«, opereta, 24.00 Novoletno voščilo dunajske radio postaje, 1.45 Zabavni koncert. — Rim: 13.40 Radio kvintet, 17.30 Instrumentalni in vokalni koncert, 21.00 Operni prenos. — Milan: 21.00 Prenos iz gledališča, 11.15 Plošče. — Langenberg: 13.05 Operni koncert, 20.00 Silvestrovanje, 22.00 Večerni koncert, 24.00 Novo leto, pesmi za ples. — London: 21.00 Večerni koncert, 23.35 Plesna glasba. — Berlin: 20.00 Večerni koncert, 20.55 Klavirski koncert v d-mollu, 23.50 Odloček iz IX. Beethovneve simfonije. — Barcelona: 13.30 Radio sekstel, 21.05 Radio orkester, 22.15 Komorna glasba. — Praga: 21.00 Silvestrov večer, 0.10 Moravska Ostrava. — Toulouse: 19.45 Koncert vojaške godbe, 20.15 Opera glasba. — Trst: 12.30 Plošče, 13.05 Pestra glasba, 20.35 Plošče, 22.15 Pestra glasba.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Sreda, 30. decembra: DVE NEVESTI. Red B. Četrtek, 31. decembra, ob 21. uri: TRIJE VAŠKI SVETNIKI. Znižane cene. Petek, 1. januarja ob 15: CVRČEK ZA PEČJO. Izven. Znižane cene. Ob 20: GOSPA MINISTRIČA. Izven. Znižane cene. Sobota, 2. januarja: PRITLICJE IN PRVO NADSTROPJE. Red D.

OPERA

Začetek ob 20

Sreda, 30. decembra: Zaprtlo. Četrtek, 31. decembra, ob pol 21. uri: VIKTORIJA IN NJEN HUŽAR. Znižane operne cene. Izven. Petek, 1. januarja ob 15: GROFICA MARICA. Izven. Znižane cene. Ob 20: CARMEN. Izven. Znižane cene.

Silvestrovo v ljubljanski drami. Ze par let sem daje ljubljanska drama na Silvestrovo ob 21 predstave veselega značaja, ki so bile še vedno razprodane. Na letošnji Silvestrov večer v četrtek dno 31. t. m. se bo vzprizorila v naši drami po znanih cenah velezabavna burka »Trije vaški svetačniki v običajni zasedbi z g. Cesarjem kot županom.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

riporoča

Bierbaum A. P., Modicum. Zwölf Rekollectio — Tage des Priesters. 194 strani, vez. 37 Din. Bierbaum A. P., Mit Gott. Betrachtungen für Weltleute auf alle Tage des Jahres im Geiste der katholischen Aktion. 656 strani, vez. 98 Din. Cohausz O. S. J., Menschen, die am Leben leiden. 140 strani, vezano 45 Din. Faulhaber K., Rufende Stimmen in der Wüste der Gegenwart. Gesammelte Reden, Predigten, Hirtenbriefe. 480 strani, vezano 117 Din. Fiedler E., Allerhand Volk im Gottesreich. Zeitgemäße Gedanken zu den Sonn- und Festtags-evangelien. 234 str., nevez. 68 Din, vez. 83 Din. Herwegen I. Dr., Von christlichem Sein und Leben. Gesammelte Vorträge. 311 str., vez. 72 D. Linhardt R., Unser Glaube. Einführung in die Geisteswelt des katholischen Dogmas für gebildete Laien. 349 strani, nevezano 69 Din, vezano 93 Din. Lippert P., Vom guten Menschen. 359 strani, nevezano 69 Din, vezano 90 Din. Nepp J. Dr., Einer nur ist euer Meister. Ein Buechlein vom »Jesus als Lehrere. 208 strani, vezano 54 Din. Parseh P., Das Jahr des Heiles. Klosterneuburger Liturgiekalender, 1. Teil. Für immerwährenden Gebrauch. 446 strani, vezano 50 Din.

Zahvala

Za mnogoštevilne ustne in pismene izraze globokega sočutja ob smrti našega dobrega brata

Gustava Smola

izrekamo našo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo darovalcem vencev in cvetja, vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, kakor tudi vojaštvu, ki mu je kot kapetanu izkazalo zadnjo čast. Naj počiva v miru njegova blaga duša! Ljubljana, dne 29. decembra 1931. Žalujoči ostali.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

»Prezgodaj bi bilo, prehitro, ptičica moja, kaj, ko me še ne poznaš in se nisi še izzalostila... Razumem, razumem... Da boš videla, kako sem dober in da me je s takimi stvaricami sama ljubezen, počakam za nocoj, ker nočem, da bi v čašo ljubezni vlivala bridki pelin... Sama se boš približala, ko boš videla, da ni drugače in ti bo dolg čas! je prenesel Quinctius Enin odpor in jo pustil. Legel je. Ena je obstonela nepremično ob steni, srce ji je še vedno vznemirjeno utripalo in v presledkih se je globoko oddihala, da so se ji dvigale roke, katere je bila sklenila preko grudi in so ji krčevito oprijemale haljo pri ramenih. Quinctius jo je gledal, gledal in nasmihajoč se užival ob njeni lepi mrkosti in zadregi, dokler se ni sklonil nadenj sam bog Somnus in pregnal operutnega streleca z lokom in puščico, da se je moral vrniti k svoji lepi materi Veneri in ji potožiti, kako ni uspel, čeprav mu je stal ob strani razigrani stric Baechus... »Hvala ti, Belen, ki si mi bil v moji stiski dober! se je Ena hvaležno zahvalila svojemu bogu v sreči, ki se ji je umirilo. Vendar se ni genila. Bala se je, da bi se še tako lahko stopinjno ali kretljivo vzdramila rimskega volka in bi se vzbudila v njem neukrotljiva sla, kateri bi morala podležiti ali žrtvovati življenje. Odnekod je priletela velika večera in krožila in krožila okoli svetilke, se zaganjala v plamen, omotična odletala padala na mizo, lezla brenče v krogu

po njej, pa spet vzletela, obkrožala plamen, dokler si ni ožgala pisanih kril in zdrknula omagana v zelenkasto olje, ki ga je bila ladjica skoraj še polna. Vztrepetala je še enkrat, dvakrat, da bi se rešila, a nič ni pomagalo, udati se je morala v svojo usodo, ki jo je iskala in izzivala. Ena jo je gledala, mislila nase in pri sreči ji je bilo tesno, tesno... »Kraljica! jo je pritaženo tiho kakor bi dahnil poklical Oso. Okrenila je glavo. »Kraljica, upihni luč in pridi ven, če te je strah. Nič ne bo slišal! je še šepnil Oso, pridržujoč zastor, da bi lila svetloba iz sprednjega prostora v kubikul in bi kraljica videla, ako bi ga poslušala. Pomislila je, pogledala proti ležišču, se odločila in opogumila. Tiho je stopila k svetilki, jo upihnila in tiho, tiho, pridržujoč dih je zapustila kubikul in Oso je spustil težki zastor. »Ali zbeživa? je vprašala kraljica hlasno. »Nocoj še ne, kraljica. Prepozno je, čas četrte nočne straže je že, kmalu se bo začelo zoriti. Počakati boš morala kak dan, preden vse uredim. Najboljše bi bilo, če bi Quinctius spet udaril kam in bi se taborišče izpraznilo. Tako sem premišljeval ta čas, ko sem se tresel zate, da bi dobil preprosto obleko kake venetske žene in bi te preoblečeno spravil iz mesta, kakor sem zadnjic dva Epulova izvidnika. Lahko bi bilo to, samo če bi ne bilo Kvintikija, da te ne bi pogrešil! »Poskrbi, poskrbi, Oso, za vse še danes, ker take noči ne prenesem več, je prosila Ena. »Vse bom poskusil, kraljica, je obljubil Oso, »zdaj pa počij še te ure do dneva, da ne boš preveč izmučena! »Kje? Tukaj? »Tukaj, kraljica. Peljal bi te v svojo celico, a bolje

bo tukaj. Ne boš ležala na krznu, z mojim pastirskim plaščem se boš morala zadovoljiti nocoj, drugega nisem utegnil pripraviti, ko nisem vedel, kako bo! »Ne upam si, Oso, čeprav sem potrebna počitka. Kaj, če bi se zbudil oni in opazil, da me ni tam notri?« jo je skrbelo. »Nič se ne boj, kraljica, jaz bom čul ob tebi in če bi se oni zbudil in klical po tebi, bi te že opravičil, zakaj si prišla v sprednji prostor. — Smučal si, gospod, — mu poročem, — kakor sam Jupiter, ko premetava gromonosne oblake, kako hočeš potem, da bi mogla lepa ugrabljenka, ki je izmučena in potrebna počitka, spati v tvojem kubikulu! — Res, tako mu poročem in smejal se bo in vstal dobre volje! In Oso je razgrnil svoj pastirski plašč in Ena se ni več branila, legla je in zaspala...

XV.

Jasno se je razlilo jutro nad Akvilejo, a posebnega življenja ni vzbudilo. Posadka je počivala, samo posamezne skupine izvidnikov so morale iz tabora, da bi ugotovile, če so Istri ob Karusadiju izvedeli, kaj se je zgodilo na severu, in se li zato ne pripravljajo, da bi znova navalili na kolonijo, zlasti ako jim je prišla v tem v pomoč ona vojska iz gor, o kateri so dobili vest med Kvinkejevim pohodom proti Medjskemu gradišču. Tribuni, ki so se pozno prikazali iz svojih prostorov, so se sprehajali po ulicah, se ustavljali pred oddelenji te ali one legijske skupine, govorili s centurioni, nagovorili tega ali onega legionarja, pa se spet vračali proti pretoriju, obstali v gruči in si mežikali, češ, da jo je imperator, ki je spal na favorikah, dolgo potegnil. In so se smejali in zbijali dovtype, ki so bili pravi odmev neprespanske noči.

Ljubljanska knjižarnica: iz založništva Jugoslov. knjigarnarje v Ljubljani: 29 zvezek: Sorinček: IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din — 80 zvezek: Slentnevez: NA POLJU SLAVI, 28 Din, vez. 40 Din — 81 zvezek: Conan Doyle: IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami) 24 Din, vez. 32 Din — 82 zvezek: Rimmitchel: ZAGORSKI ZVONOVI, Slavica, N/A SINAJ, 30 Din, vez. 42 Din — 83 zvezek: Bridges, N/A POMOC, 30 Din, vez. 42 Din — 84 zvezek: Brackel, CIBRUSKI OTROK, 28 Din, vez. 40 Din.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službeiscejo

Dekle
se želi naučiti kuhati vsaj navadno mešcansko hrano. Nastop s 1. januarjem ali pozneje. — Naslov v upravi Sl. pod št. 15.152.

Mlado dekle
išče službe kot natakarica ali pomožna moč v kuhinji. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Trbovlje pod Natakarica.

Prodajalka
mlajša moč, dobro izveščana v manufakturni, modni in konfekcijski stroki, išče službo v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe na upravo »Sl.« pod »Prvo vrstna moč« št. 15.178.

Službodobe

Brivskega pomočnika
dobro izveščanega takoj sprejem. Doležak Bernard, Št. Vid nad Ljublj.

Kuharico
samostojno, le prvovrstno moč, ki bi opravljala tudi druga hišna dela, takoj sprejemem. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 15.174.

Službo kuharice
dobi samo prvovrstna samostojna moč z večletno hotelsko prakso. Ponudbe z zahtevo plače na upravo »Slov.« pod št. 15.213.

Pouk

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponil.

Tečaj za strojepisje
nemško stenografijo in nemščino prične na Christofovem zavodu 5. januarja ob 7 event. ob pol 8 zvečer. Vpisovanje vsak dan. — Obisk vsakomur omogočen, ker je šolnina zelo nizka.

Denar

Družabnika
poštenega, z ca. 200.000 Din gotovine, išče istotak. Podjetje je dobro ter rentabilno. Ponudbe pošljite na upravo »Slovenca« pod »Poštenjak« št. 15.065.

Poizvedbe

Zgubil se je
dne 25. t. m. v Skofji Loki bel pes (Seidenpintsch), ki sliši na ime Fraci. Komur je kaj znanega o njem, ali da ga je našel, naj blagovoli to sporočiti proti visoki nagradi na R. Thaler, trgovec, Skofja Loka.

Zgubil se je
pes Foxterrier, bele barve s črnorjavo obrobjenimi ušesi, sliši na ime Bobby, nosi št. 59, dne 28. t. m. Vrnitev proti nagradi. — Hrvat, Postojnska ulica št. 22 (Stan in Dom).

Stanovanja

Stanovanje
dvosobno, lepo, oddam takoj mirni stranki za 150 Din mesečno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 15.193.

Na stanovanje
sprejem žensko. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 15.194.

Stanovanje
solnčno, dve sobi, kuhinja, pritlikline, pralnica, elektrika, vodovod, 4 minute od tramvaja, Udmat, oddam s februarjem za 500 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 15.192.

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in elektriko oddam v mestu z vso oskrbo ali brez 2 ali 1 osebi. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 15.199.

Vnajem

Manjši lokal
se odda s 1. januarjem v Kopitarjevi ulici. Vprašati v Slovenski banki.

Delavnica
za boljšega obrtnika se odda v sredini mesta. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 15.211.

Objave

Pozor!
Kdor želi za kratko dobo 6 tednov zavarovati osebe, ne glede starosti pri Podporni sekciji v Mariboru, naj se zgleda pri zastopniku na Rimski cesti št. 19, dvorišče.

Posrejtva

Pozor!
Kupim dobro ohranjeno, moderno urejeno stanovanjsko hišo v Ljubljani za 1—1.500.000 Din. Cimprejšnje, točne ponudbe zaželjene na upravo »Sl.« pod »Posrejovalci izključeni« št. 15.129.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije
kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Wertheim blagajna
ognjevarna, se kupi. — Ponudbe na županstvo Zalec.

Glasba

Cello
dobro ohranjen se prodaja. Poizve se: Dornigg, fotograf, Kočevje.

Klavir
dobro ohranjen, se po nizki ceni prodaja. Poizve se Debelak, Izanska cesta št. 9, Ljubljana.

Prodamo

Perutnina
očiščena, zaklana, purani, kokoši, oskubljeni kg 15 Din, v zavrtkih po 5 kg. Ia suhe češplje, zaboječek 10 kg 81 Din, 5 kg 41 Din franko vsakemu naročniku razpošilja G. DRECHSLER - Tuzla.

Namizna jabolka
raznovrstna, ima v zalogi Ekonom, Kolodvorska 7.

Šivalni stroj
nov, pogreznjiv, letos julija kupljen za 4000 Din, najmodernejša oprema, zaradi nenričakovane selitve v Srbijo, prodam za 2600 Din. Zg. Šiška 204, pri novem gasil. domu.

4 cevni radioapar
z zvočnikom, anodnim aparatom 220 Voltov in akumulatorjem prodam. — Poljanski nasip 12, vrata št. 13.

štajerska jabolka

prodaja
Gospodarska zveza
v Ljubljani

Puhasto perje
čisto, čohano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Hlica 82. Kemična čistilnica perja

Obič

Ure, zlatna, optični predmeti
L. VIGHAR, urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

Modroce
otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudim najceneje

Ignaci Narobe
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu).

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Lanene ropine
in druga krmila tudi najceneje Vetrčgovina žita in moko. A. VOLK, LJUBLJANA Remljeva cesta 24

Najfinejše VINO VERMUT
liter 20 Din priporoča za praznike M. Ravlar, Ljubljana, Stari trg 19.

Fr. Ševčik Ljubljana
Zidovska ul. 8. - Orožje, municija, vse lovske potrebščine po znanih cenah. Naivečja izbira. Zahtevajte cenike!

Inserati v »Slovenca«
imajo največji uspeh.

Za primeren nakup za novo leto

nogavice in rokavice, pletenin in puloverjev, robcev, kravat, srajc, čipk in vezenin, volne, D. M. C. prejice, torbic, aktovk, dežnikov, potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike

Na malo Na veliko
se priporoča
Jos. Petelinc, Ljubljana
za vodo

Nogavice
rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri **KARL PHELOG** LJUBLJANA, Zidovska ulica in Stari trg

Alž. Grebenc
nakup in prodaja vreč Ljubljana Dunajska cesta št. 36

Plašče
za zdravnike, laborante, brivce itd., jopiče za natakarje, peke, mesarje, kuharje in sorodne obrti izdeluje po meri najboljša C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg 8.

Fotoamaterji!
Vse fotopotrebščine dobite v **Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani** Zahtevajte cenik!

DNEVNO SVEŽE PRAZENA
MOTOH KAVA
LJUBLJANA - VODNIKOVA TRG ST. 5.

Najboljše angleško in češko
sukno za obleke in plašče dobite po ceni pri tvrdki **I. N. Šoštarich Maribor**
Aleksandrova c. 13, vogel Cankarjeve ul.

Cenjena gospodinja — zapomnite si
takole izgledajo pravi zavrtiki Dr. Oetkerja

Dr. A. Oetker-jev pečilni prašek
Backin

Dr. A. Oetker-jev vanilinov sladkor
in kuhinjske

Jamči za uspeh svetovna znamka »Dr. Oetker«, iznajditelj pečilnega praška. — Brezplačne receptne knjižice dobite pri Vašem trgovcu.

CERKVENE ZVONOVE
najcenejše, iz la bron, umetniško izvršene, izdeluje samo **Ing. J. & K. Bühl, Maribor**, Aleksandrova cesta 35. — Odlitke iz bron, medenine, aluminija i. t. d. Specijalne litine.

Stroje za izdelavo keksov
rabljene v dobrem stanju kupujemo. — Ponudbe na PUBLICITAS d. d. Zagreb, Hlica 9 pod »Keksi«

Najfinejši rum Kontak Prava slivovka
Na debelo! vse vrste likerjev i. t. d. Na drobno!

Jakob Perharc - Maribor
Gospodarska ulica št. 9
Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertirnih vin in strupov

Ivan Kacin, Ljubljana

Tabor 6
tvornica harmonijev in pianinov
po najmodernejši konstrukciji. Uglasuje in prenovljuje tudi cerkvene orgle in vse imenovane instrumente. Vsako delo zajamčeno. Nizke cene! Na obroke. Društvom popust. Zahtevajte cenik!

OBVESTILO!
GOSTILNO-KAVARNO »PROMENADA« V MARIBORU
Krfčina, Tomšičev drevored — je kupil gosp. Janžekovič iz Pekla, vodi pa isto nadalje v lastni režiji gosp. Mahajnc, ki toči vina gosp. Janžekoviča iz Pekla. — Za točno in solidno potrebo jamči in se priporoča za obilen obisk
gostilničar Mahajnc.

† Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je naš srčno-ljubljeni, dobri soprog oziroma sin in brat, gospod **Albert Tušar** trgovec
v torek, dne 29. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 31. dec. ob 2 pop. izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 29. decembra 1931.
GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vse sorodnike, prijatelje in znance obveščam, da mi je 26. t. m. umrl ljubljeni mož **Josip Poberaj** šolski upravitelj v Smartnem ob Dretci
in da smo ga 28. t. m. istotam pokopali. Ob tem izrekam vsem, ki so se ga spominjali v bolezni in ob smrti ter mi bili v tolažbo in pomoč, najtoplejšo **zahvalo**
Zlasti se zahvaljujem njegovim najozjim in najmilejšim prijateljem, gg. župniku Stiglicu, Remicu, Zemljiču, Zidarnovim, dalje gg. zdravnikom za vestno brigo, častiti duhovščini, pevskega zboru, gasilcem, šol. nadzorniku Lužniku, stanovskim tovarišem in tovarišicam, šolski mladini in vsem, ki so ga spremili do preranega groba, se od njega poslovili s tolažilnimi besedami, s cvetjem ali drugače počastili njegov spomin. Vsem še enkrat najlepša hvala!
Smartno ob Dretci, dne 29. decembra 1931.
Viktorija Poberaj, žena, Miloš, Tatjana, Savo, Nevenka, otroci.

Zahvala
Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti našega ljubljenelega soproga, očeta in tasta, gospoda **Jakoba Sedeja** šolskega služitelja
se tem potom najtopleje zahvaljujemo. — Posebno zahvalo smo dolžni č. gg. duhovnikom, gg. zastopnikom mestne občine, učitelstvu II. mest. deš. osnov., pomožne, manjšinske in obrtne šole, vodstvu in uradništvu podruž. banke »Slavije«, mestnim uslužbencem, požrtvovalnim župljanom iz Št. Jakoba ob Savi, Trnovskemu pevskega društva za ganljive žalostinke, darovalcem vencev, kakor tudi ostalim zastopnikom in vsem, ki so blagega pokojnika v tako častnem številu spremili na zadnji poti.
V Ljubljani, dne 29. decembra 1931.
GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Naznanilo preselitve!
Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem se preselil z Mestnega trga 17 na Mestni trg 5/I.
JOSIP POGAČNIK, fotoatelj, Ljubljana